Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

2-йил чиқиши.
5 ЯНВАРЬ 1967 й
ПАЙШАНБА.
№ 4 (159)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ОКТЯБРГА БАҒИШЛАНГАН ФИЛЬМ СУРАТГА ОЛИНМОҚДА

БУХОРО. («Тошкент оқшоми»нинг штатсиз мухбири телефон орқали хабар беради).

Бу ерда қардош Тожикистон кинеметографчилари бир неча кундан бери иш олиб бормоқдалар. Улар «Хиёнат» бадиий фильмининг айрим кадрларини суратга туширмоқдалар. Фильмда Бухоро Халқ республикасидаги революцион воқеалар ҳикоя қилинади. Ўша вақтда душманлар Бухорога жосус ва кўпорувчилар юборди. Халқни алдаш ва қийнаш йўли билан ёш республикани бўғиб ташлашга уринган эдилар.

Фильм қаҳрамонларидан бири Совет чекистидир. У айрим пайтларда тиланчи ниқобида ҳам экранда намоён бўлади. Бу ролни СССР халқ артисти Наби Раҳимов бажармоқда. У душман қурол-яроғини тортиб олиб, ёвуз кўпорувчини яксон қилади ва қурол ортилган карвонни Бухорога олиб келади.

Фильмнинг сценарий муаллифлари Игорь Луховский, Жалол Акбаров ва Тоҳир Собиров, бош оператор Анвар Мансуров, постановкачи режиссёр Тоҳир Собировлар бу фильмни Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги юбилейига бағишлаганлар.

Томошабин экранда Бухорода халқ курашини, янги турмуш учун олиб борилган машаққатли ҳатти-ҳаракатларни кўришга муяссар бўлади.

САНАТОРИЙ ИНСТИТУТ ОТАЛИҒИДА

Семашко номли Ўзбекистон физиотерапия ва курортология илмий-текшириш институтининг профессор-врачлар коллективи яна бир ҳимматли ишга қўл урдилар. Бу коллектив пойтахт областининг Орджоникидзе районида янги ташкил топган Кардио-неврология санаторийсини ўз оталиғига олди.

Бу шифохона «Ботаника» дам олиш уйи базасида ташкил топди. Санаторийда даволаш ишларини олиб бориш, павильонларни шифохона шароитига мослаш ва бошқа шу каби тадбирларни амалга оширишда институтнинг ёрдами катта бўлди.

Институт санаторий территориясида қазиб чиқарилган минерал сув таркибини аниқлашда ҳам оталиқ ташкилоти ёрдамини аямади. Шифокор коллектив даволаш-диагностика корпусини жиҳозлашни ўз зиммасига олди.

БОЙЛИГИМИЗНИ ТЕЖАЙЛИК, АСРАЙЛИК!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

Республика халқ хўжалигида иқтисод қилиш ва тежамкорликнинг оммавий кўригини ўтказиш тўғрисида

Республика меҳнаткашлари КПСС XXIII съездининг ва Ўзбекистон Компартияси XVII съездининг қарорларини амалга ошира бориб, янги беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муваффақиятли адо этдилар.

Республика саноати, қишлоқ хўжалиги, қурилиши, транспорти, алоқаси меҳнатчилари, фан, маданият, маориф ва соғлиқни сақлаш ходимлари совет ҳокимиятининг 50 йиллигини ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун кенг социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар.

Корхоналар ва қурилишларда, колхозлар ва совхозларда моддий меҳнат ресурслари ва пул маблағларидан тежаб-тергаб фойдаланиш ҳаракати кенгайиб бормоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси бу ҳаракатни активлаштиришга, республиканинг ҳамма меҳнаткашларини бу ҳаракатга тортишга ғоят катта аҳамият бериб, республикадаги барча саноат, қурилиш, транспорт, алоқа, савдо, умумий овқатланиш, аҳолига коммунал ва маиший хизмат кўрсатиш, шаҳар хўжалиги корхоналарида, қурилишларда, колхоз ва совхозларда, лойиҳалаш ва конструкторлик ташкилотларида, фан, маданият, соғлиқни сақлаш муассасаларида, министрлик ва идораларда иқтисод қилиш ва тежамкорликнинг 1967 йилда оммавий кўригини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Кўрикнинг асосий вазифаси — ишлаб чиқариш ва аҳолига хизмат кўрсатиш соҳасида иқтисодий тежашни янада бутун чоралар билан кенгайтиришдан, бу ишга меҳнаткашлар кенг оммасини тортишдан, партия, совет, касаба союз, комсомол, хўжалик ташкилотларининг ва халқ контроли органларининг ишлаб чиқаришнинг қўшимча резервларини топиш ва ишга солишдаги ташкилотчилик ишининг даражасини оширишдан иборатдир.

Партия ташкилотларига хўжалик ишларини омилкорлик билан юритиш, катта ва кичик ишларнинг ҳаммасида иқтисод қилиш ва тежамли бўлиш умумхалқ ҳаракатига бошчилик қилиш таклиф этилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети область, шаҳар ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари, Ўзбекистон касаба союзлари совети, Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети зиммасига кўрикни уюшқоқлик билан ўтказишни таъминлаш, халқ мулкига тежамли бўлиш тўғрисида меҳнаткашлар орасида сиёсий ва тарбиявий ишларни кучайтириш ҳамда шу асосда моддий, меҳнат ва пул ресурсларини сарфлашда реал иқтисод қилинишига эришиш вазифасини юклади.

Иқтисод қилиш ва тежамкорлик ҳаракатини ёйиш борасида кўргазмали агитациянинг барча формалари ва воситаларидан кенг фойдаланиб, оммавий агитация ишлари авж олдирилсин.

Кўрикка тайёргарлик ва уни ўтказишга раҳбарлик қилмоқ учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин раислигида республика комиссияси тузилди ва тасдиқланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети область партия комитетлари зиммасига 1967 йил январда область, шаҳар, район кўрик комиссиялари, шунингдек корхоналарда, ташкилотларда, колхозлар ва совхозларда ҳам кўрик комиссиялари ташкил этиш, мазкур комиссияларнинг ишини доимий контроль қилиб туриш ва уларга зарур ёрдамларни бериб туриш вазифасини юклади.

Министрликлар, идоралар, корхоналар ва ташкилотларнинг, колхозлар ва совхозларнинг раҳбарларига иқтисод қилиш ва тежамкорлик кўриги ўтказилаётган вақтда тақдим этилган таклифларни ўз вақтида қараб чиқиб, шу таклифларни амалга оширишга доир чоралар кўриш, алоҳида иш кўрсатган кўрик қатнашчиларини ўз вақтида рағбатлантириб туриш таклиф қилинди.

Социалистик мусобақа натижалари якунланаётган чоқда коллективларда ишлаб чиқилган тадбирларнинг амалга оширилишидан келган реал иқтисод натижалари ҳамиша ҳисобга олиниб турсин.

Газеталарнинг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радио эшиттириш ва телевидение давлат комитетига оммавий кўрикнинг боришини кенг ёритиб туриш, материалларни систематик равишда эълон қилиб бориш ҳамда иқтисод қилиш ва тежамкорлик масалаларига бағишлаб, радио ва телевидение орқали эшиттиришлар ташкил этиш топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси «Ўзбекистон ССР халқ хўжалигида иқтисод қилиш ва тежамкорликнинг оммавий кўриги тўғрисидаги Низом»ни тасдиқлади.

Ўзбекистон ССР халқ хўжалигида иқтисод қилиш ва тежамкорликнинг оммавий кўриги тўғрисида

НИЗОМ

1. Тежаш ва тежамкор бўлиш ишларининг оммавий кўриги барча саноат, транспорт, алоқа, савдо, умумий овқатланиш, аҳолига коммунал ва маиший хизмат кўрсатиш, шаҳар хўжалиги корхоналарида, қурилишларда, колхозлар ва совхозларда, шунингдек лойиҳалаш ва конструкторлик ташкилотларида, фан, маданият, соғлиқни сақлаш муассасаларида, республика министрликлари ва идораларида ўтказилади. Кўрикда ишчилар, колхозчилар, инженер, техник ходимлар, қишлоқ хўжалик мутахассислари, хизматчилар, республиканинг барча меҳнаткашлари қатнашадилар.

2. Кўрикни ўтказишдан мақсад:

— маҳсулот тайёрлаш учун керакли моддий-меҳнат ва пул маблағларининг сарфланишини қисқартириш, ишлаб чиқаришнинг қўшимча резервларини топиб ишга солиш;

— ҳар қандай ортиқча сарфларга ва хўжасизликка қарши курашни кучайтириш;

— ишлаб чиқариш маданиятини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш;

— меҳнаткашларни халқ мулкига нисбатан тежамкор бўлиш руҳида тарбиялаш ишларини яхшилашдан иборат.

3. Кўрик қатнашчилари қуйидаги масалаларга ўзларининг асосий диққат ва эътиборларини қаратадилар:

— моддий бойликларнинг ҳисобга олиниши, сақланиши ва улардан фойдаланишни тартибга солиш, шу материалларни сарфлашнинг техника жиҳатдан асосланган прогрессив нормаларини жорий қилиш, хом ашё, материаллар, ёқилғи ва тайёр маҳсулотнинг нормадан ташқари запасларини тўплашга йўл қўймаслик;

— унумсиз харажатларни, нобудгарчиликларни, бракни қисқартириш, ишлаб чиқариш чиқитларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, транспорт чиқимларини камайтириш;

— ишлаб чиқариш процесслари технологиясини такомиллаштириш, ускуналар, станоклар, машиналар, механизмлардан фойдаланишни яхшилаш, ишлаб чиқариш қувватларини тезроқ ишга тушириш ва ўзлаштириш;

— ишлаб чиқарилаётган буюмларнинг, қишлоқ хўжалик маҳсулоти ва қурилиш-монтаж ишларининг сифатини яхшилаш ва буларга сарф бўлаётган меҳнатни камайтириш;

— машиналар, механизмлар, асбобларнинг чидамлилигини ошириш ва узоқ ишлайдиган қилиш, уларнинг вазнини ва уларни ясашга кетадиган металлнинг миқдорини камайтириш;

— меҳнат унумдорлигини бутун чоралар билан ошириш, ишлаб чиқариш процессларини, айниқса ёрдамчи ишларни автоматлаштириш ва механизациялаш;

— ишлаб чиқаришнинг таш-риш ҳамда меҳнатнинг ва ишкил этилишини такомиллаштилаб чиқаришни бошқаришнинг илғор методларини ва усулларини жорий қилиш, техника жиҳатдан асосланган иш нормаларини, меҳнатни илмий уюштиришни кенг қўллаш;

— кадрлар тайёрлашни ва уларнинг малакасини оширишни, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини яхшилаш;

— илмий тадқиқот, лойиҳалаш ва конструкторлик ишларининг сифатини ошириш ва бу ишларни ўтказиш муддатларини қисқартириш, бу ишларни ишлаб чиқаришга жорий қилишни тезлаштириш;

— қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг маҳсулдорлигини ошириш, ерлардан, сув ресурсларидан ва минерал ўғитлардан фойдаланишни, ёнилғи-мойлаш материалларини тежаб сарфлашни яхшилаш;

— пахтани, уруғликни ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини нобуд қилмай сақлаш;

— министрликлар ва идораларни, ташкилотлар, корхоналар, колхоз ва совхозларнинг маъмурий бошқарув аппаратини қисқартириш ва арзонлаштириш.

4. Корхоналар, ташкилотлар, муассасалардаги, колхоз ва совхоздаги (цех, участка, бўлим бригададаги) кўрикка шу жойлардаги партия ташкилоти раҳбарлик қилади. Партия комитети (партия бюроси) партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, халқ контроли группаларининг вакилларидан, маъмурият ходимлари, мутахассислар, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларидан иборат кўрик комиссияси тузади.

Комиссияга партия комитети (партия бюроси)нинг секретари бошчилик қилади, халқ контроли группасининг раиси унинг ўринбосари бўлади.

Корхона (цех, участка, бўлим, бригада), ташкилот, муассаса, колхоз ва совхоздаги кўрик комиссияси партия комитети (партия бюроси) тасдиқлаган план асосида ишлайди.

Комиссия:

— кўрик вазифаларини корхона, ташкилот, муассаса, колхоз ва совхознинг ҳар бир ходимига етказиш тадбирларини амалга оширади:

— меҳнаткашларнинг моддий, меҳнат ресурсларидан рационал фойдаланишга ҳамда корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг фаолиятини яхшилашга қаратилган таклифларини тўплайди;

— моддий, меҳнат ва пул сарфларини камайтиришнинг мавжуд резервларини мутахассислар билан бирга ўрганиб чиқади ва шу резервларни ишга солишга доир конкрет таклифларни ишлаб чиқади;

— кўрикнинг боришини ва натижаларини деворий, кўп тиражли газеталар ва маҳаллий радио орқали, шунингдек оғзаки ва кўргазмали агитациянинг турли формаларини ишга солиб кенг ёритишни таъминлайди.

Кўрикнинг бориши ва натижалари тўғрисида комиссия партия комитетининг (партия бюросининг) кенгайтирилган мажлисида ёки партия-хўжалик активи йиғилишида доклад қилади. Корхона, ташкилот, муассаса, совхоз раҳбари зарур бўлиб қолган ҳолларда буйруқ ёки фармойиш чиқариб, колхозларда правлениелар тегишли қарор қабул қилиб, ишлаб чиқилган тадбирларни амалга ошириш муддатларини ва шу тадбирларни амалга ошириш учун масъул ижрочиларни белгилаб берадилар. Зарур ҳолларда юқори органларга таклифлар киритилади.

5. Шаҳар ва районларда кўрикка Ўзбекистон Компартиясининг шаҳар ва район комитетлари раҳбарлик қилиб турадилар, улар совет, жамоат, хўжалик ташкилотларининг вакилларидан, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларидан, шунингдек халқ контроли активларидан иборат тегишли кўрик комиссиялари тузадилар.

Шаҳар ва район кўрик комиссиясига Ўзбекистон Компартияси шаҳар ва район комитетларининг секретаридан бири бошчилик қилади, тегишли халқ контроли комитетларининг раислари уларнинг ўринбосарлари бўлади.

Шаҳар ва район кўрик комиссиялари шаҳар ёки район партия комитети бюроси тасдиқлаган иш планига мувофиқ:

— ҳар бир корхонада, ташкилотда, муассаса, колхоз ва совхозда кўрик комиссияларини ўз вақтида тузишни ва кўрикнинг ўтказилишини контроль қилиб туришни таъминлайдилар;

— кўрик комиссияларининг ишидаги ижобий тажрибани ёйишни ва камчиликларни бартараф қилишни таъминлайдилар;

— иқтисод қилиш ва тежамкорликка доир ишлаб чиқилган тадбирларни амалга оширишда кўрик комиссияларига ёрдам бериб турадилар;

— корхоналар, муассасалар, колхозлар ва совхозлардаги барча кўрик комиссияларидан кўрик натижалари тўғрисидаги материалларни ҳамда уларнинг ахборотларини ўз вақтида олишни таъминлайдилар.

Комиссиялар кўрикнинг бориши тўғрисида Ўзбекистон Компартиясининг шаҳар ёки район комитетларига систематик равишда ва область кўрик комиссияларига ҳар кварталда ахборот бериб турадилар.

6. Қорақалпоғистон АССРда ва областларда кўрикка Ўзбекистон Компартиясининг область комитетлари раҳбарлик қилиб турадилар, улар совет, жамоат, хўжалик ташкилотларининг вакилларидан, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларидан, шунингдек халқ контроли активларидан иборат кўрик комиссияси тузадилар.

Область кўрик комиссияларига область партия комитетларининг секретарларидан бири бошчилик қилади, область халқ контроли комитетларининг раислари уларга ўринбосар бўладилар.

Область кўрик комиссиялари:

— ҳар бир шаҳар ва районда кўрик комиссияларининг ўз вақтида тузилишини таъминлайдилар;

— шаҳарларда, районларда, корхоналарда, ташкилотларда, муассасаларда, колхоз ва совхозларда кўрикнинг боришини контроль қилиб турадилар;

— кўрик комиссияларининг ижобий иш тажрибаларини ёйишни ва уларнинг ишидаги камчиликларни бартараф қилишни таъминлайдилар;

— материалларни, меҳнат ва пул ресурсларини тежаш борасида кўрик давомида ишлаб чиқилган тадбирларни амалга оширишда кўрик комиссияларига ёрдам бериб турадилар.

Кўрикнинг бориши ва натижалари тўғрисида область комиссиялари область партия комитетларига систематик равишда ва республика кўрик комиссиясига ҳар кварталда ахборот бериб турадилар.

Ер шаридан ХАБАРЛАР

БЕЛЬГИЯДАГИ КУЛБАЛАР

БРЮССЕЛЬ, (ТАСС). «Сите» газетаси бугун миллий уй-жой институтининг статистика маълумотларини эълон қилиб, ҳозир Бельгияда 400 мингта кулба бор, деб хабар беради.

ЖЕК РУБИ ЎЛДИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). АП агентлиги бугун Паркленд госпиталида Жеку Руби ўлганлигини хабар қилади. Руби рак билан оғриб қолганлиги тўғрисида илгари хабар берилган эди.

Лаосда ёнғин

ПАРИЖ. Нигериянинг пойтахти Лаосда чиққан ёнғин натижасида уй-жой кварталларидан бирининг катта қисми вайрон бўлди. Франс пресс агентлиги мухбирининг Лагосдан хабар беришича, Нигерия пойтахтининг неча юзлаб аҳолиси бошпанасиз қолди.

Сурия билан Исроил ўртасида чегара можароси

ДАМАШҚ. (ТАСС). Дамашқ радиоси Сурия ҳарбий қўмондонлиги расмий вакилининг баёнотини эшиттирди. Бу баёнотда Сурия билан Исроил чегарасида рўй берган янги можаро тўғрисида хабар қилинди. Исроил томони, дейилади баёнотда, бугун эрталаб Тивериад кўлининг шимолидаги районда қишлоқ хўжалик ишлари билан банд бўлган деҳқонларни ўққа тутди. Сурияннинг чегара постлари Сурия деҳқонларини ҳимоя қилиш мақсадида жавоб ўти очдилар. Бунинг натижасида Исроил территориясидаги уч бино вайрон бўлди.

«Тинчлик корпуси» — Африка хавфсизлигига хавф

МОГАДИШО. «Алҳақиқа» газетаси АҚШ давлат департаментининг Д. Раск томонидан имзоланган ва Американинг чет мамлакатлардаги барча дипломатик ваколатхоналарига юборилган хатининг фото нусхасини эълон қилди. Бу хатда Америка «Тинчлик корпуси»нинг аъзолари ўзлари ишлаб турган мамлакатларда сиёсий, ҳарбий маълумотларни ва бошқа хилдаги ахборотларни тўплашлари лозим, деб очиқ айтилади.

Газетамиз «тинчлик корпусининг» аъзолари Африка мамлакатларида АҚШ бошчилигидаги халқаро империализмнинг қўғирчоқ ҳукуматларини вужудга келтириш учун бу мамлакатларга юборилган солдатлар ва жосуслардан иборат, деб шу корпус аъзоларини айблаган эди.

Газета ҳукуматни ва парламент депутатларини Африкадаги бошқа мамлакатларда рўй берган ҳунук воқеалар Сомалида содир бўлмаслиги учун эҳтиёт чораларини кўришга чақиради.

Америка агрессорлари Вьетнам Демократик Республикасига қароқчиларча учишларни тўхтатмаётирлар. Улар тинч шаҳар ва қишлоқларга ташлаган бомбалар аёллар ва болаларни ўлдирмоқда.

СУРАТДА: қутқариш отрядининг аъзолари аҳолига ёрдам кўрсатмоқда. ВИА—ТАСС фотоси.

Империализм халқларнинг душмани

ҚОҲИРА. Араб мамлакатлари юристлари уюшмасининг бош секретариати империализмга қарши кураш халқаро ҳафталигини қўллаб-қувватлаш юзасидан матбуот учун баёнот тарқатди. «АҚШ бошчилигидаги империализм ва янги мустамлакачилик, — дейилади баёнотда, — халқларнинг энг асосий душмани, инсон ҳуқуқлари, озодлиги ва мустақиллигининг душманидир». Мустамлакачилар, дейилади — баёнотда, Вьетнам, Родезия, Ангола ва Адан халқларига қарши кураш олиб бормоқдалар.

Юристлар уюшмаси Араб мамлакатларидаги барча касаба союзларини, жамиятларни ва миллий ташкилотларни адолат, тинчлик, барча халқларнинг суверен ҳуқуқларини ҳурмат қилиш принципларининг ғалабаси учун империализмга қарши курашда актив қатнашишга чақиради.

ХУШБИЧИМ КЎЙЛАКЛАР

Тошкент Пайпоқ-трикотаж фабрикасининг меҳнатсевар коллективи янги йилнинг дастлабки кунидан бошлаб капрон ва мелаж капрондан эркаклар кўйлаги тикиб чиқара бошлади. Кўйлак ниҳоятда чиройли бўлиб, харидорлар талабига тўла жавоб бера олади.

Коллектив йил охиригача ҳар икки махсулотдан 45 мингта тикиб чиқариш мажбуриятини олган. Улар бугунги кунда ана шундай сифатли кўйлаклардан 500 тасини тикиб, савдо тармоқларига чиқардилар.

ШИНГИЛ ХАБАРЛАР

Пойтахтнинг «Пахтакор» массивида 17-болалар боғчаси очилди. У 140 ўринга эгадир. Бундан ташқари, январь ойининг ўзида Октябрь районида яна иккита болалар комбинати ишга туширилади. Улардан бири Сағбон кўчасидадир.

* * *

«Октябрь X йиллиги» номли дам олиш уйи Тошкент мактабларининг 650 ўқувчисини ўз қучоғига олди. Болалар каникулларини завқли ўтказмоқдалар.

«СОВЕТ ТОЖИКИСТОНИ» МЕҲМОНИМИЗ

ҚАРДОШЛАР — ТОШКЕНТГА

Ҳол Ризаев, Рашид Юнусов ва Михаил Федосеев (ўнгда) биноларга газ, сув келтирувчи тажрибали мутахассислар — сантехниклардир. Улар ҳозир ленинободликлар фойдаланишга топшираётган икки янги уйга газ ва водопровод системаларини ўрнатмоқдалар.

М. НУРИДДИНОВ фотолари.

МАҚСАДИМИЗ СИФАТЛИ ҚУРИШ

Қурувчи бўлиб ишлаётганимга атиги беш йил бўляпти. Бу касбни шарафли армия бурчимни адо этиш давримда ўргандим. Лекин шу оз вақт ичида, бинокорлик меҳнати жараёнида етарли тажриба орттирдим. Душанба шаҳрининг энг йирик ёғ-мой комбинати массиви, 2-совет посёлкаси ва Калининобод шаҳарлари қурилишида қатнашдим, 1963 йилнинг бошларида мени бригада бошлиғи қилиб тайинладилар. Бу вазифа мен учун энг шарафли ва масъулиятлидир. Бригадада турли миллат ёшларидан иборат йигирма азамат бор. Улар аҳил, бири-бирига устоз, меҳнаткаш.

Тошкент зилзиласи мени ҳаяжонга солиб қўйди. Душанбада ишим кўнгилдагидек, маошим яхши, етиб-ортарли, оилам тинч, бемалол ишлаб юраверсам бўлардику-я, лекин қондош-жондош ўзбек халқининг бошига кулфат тушганини эшитиб, қараб тура олмадим.

Тошкентда бошпанасиз қолган кишилар тақдири тинч қўймади. Бригадамиз аъзолари билан маслаҳатлашсам, улар ҳам Тошкент қурилишига келишга тайёр экан. Рози бўлишди. Ёппасига Тошкентга келдик. Чилонзорда қурилишни қизғин бошлаб юбордик. Бригадамиз ҳар бир бинонинг пойдеворини қўйишдан бошлаб битгунгача бўлган ишларни тўла бажаради.

Душанбада биз тўрт қаватли 32 квартирали бино панелларини йигирма кунда монтажлаб бўлардик. Тошкентда эса бино монтажини бир ойда битказяпмиз. Нега? Боиси шуки, бу ерда биз бинонинг 9—10 балли зилзилага бардош бера оладиган даражада девор панеллар орасига махсус арматурада конструкцияларини қўйиб монтаж қиляпмиз.

Ўз касбларининг моҳир усталари бўлган тожик йигитлари бетончи Ш. Сафаров, монтажчи Т. Омонов, Ш. Мақсудов, пайвандчи, татар йигити Р. Абдулязов, сувоқчи немис йигити Р. Штелвах, сувоқчи осетин қизи В. Гатеева сингари ёш, қалбларида бунёдкорлик ишқи жўшган азаматларимиз фидокорлик кўрсатяптилар. Топшириқни доимо ошириб, сифатли бажариб намуна бўляптилар. Дастлабки меҳнатимиз маҳсулини келгуси ойларга фойдаланишга топшириш умидидамиз.

Ўрни келганда шуни шама қилиб ўтмоқчиманки, бизга девор панеллари Душанбадан кўп вақт кечикиб етиб келяпти. Баъзан эса панеллар келса ҳам, Тошкент юк станциясидан бизга ўз вақтида хабар қилмаяптилар. Душанба уй қуриш комбинати маъмурияти ва Тошкент станцияси материалларни ўз вақтида етказиб беришни тезлатсалар ишимиз янада авж олади.

Қурувчининг ҳар бир биноси ўзига қўйган ёдгорлик ҳайкали бўлиб қолади, дейдилар. Шунинг учун ҳам биз қадрдон ўзбек юртида қардош тожик халқининг камтар ёдгорлигини пишиқ, чиройли биноларини қуриш иштиёқи билан тўлиб тошяпмиз.

Тўлқин БОЛИЕВ,
Душанба уй қуриш комбинатининг комплекс бригадаси бошлиғи.

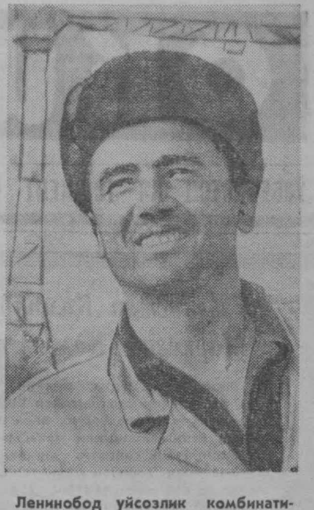

Ленинобод уйсозлик комбинатининг илғор қурувчиларидан бири тунукасоз Элмурод Мирмуҳамедов, У смена ва ойлик топшириқларини мунтазам равишда ортиғи билан адо этади.

МЕҲНАТИМ — ШУҲРАТИМ

Ҳожи ҚОСИМОВ.
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, бинокор.

Илгариги вақтларда темир буккан, оғир юк кўтарган кишиларнигина қаҳрамон, полвон деб аташган. Бизнинг кунларимизда бу ибора ўзининг асл маъносини топди. Эндиликда эл-юртнинг оғирини енгил қилган, инсоннинг умрини узайтирган, муҳташам кошоналарни бунёд этган кишилар қаҳрамондир. Ана шу қаҳрамонлар билан бир сафда туриб меҳнат қилиш киши учун катта бахтдир.

Мен ўтган йили нафақага чиққан бўлсам ҳам, ишлаётган эдим. Шунда катта ўғлим мана бундай деди:

— Дада, 63 ёшга кирдингиз. Мана биз уч бирдай ўғлингиз бормиз. Топганимиз сизники...

Кичик ўғилларим ҳам шу фикрни айтишди. Эртасига фарзандларим ишга отланишди, мен ҳовлида қолдим. Сўри тагига бордим, уйга кирдим, лекин ўзимни қайга қўйишимни билолмай, кўчага отландим. Қаерга борсам, одамлар иш билан банд. Қаёққа қарасам, меҳнат авжида.

Кўча бошидаги қўшним иморатини тузатаётган экан. «Ҳорманглар» дедим-у, уларнинг олдига бордим. Куни бўйи кўмаклашдим. Уйга кечқурун қайтдим. Ўғилларим ҳам келиб туришган экан.

— Бу, кеча қилган ишларинг отага ҳурматми, жазоми, болаларим, — дедим.

— Ўзи нима гап? — деди саволимга савол билан катта ўғлим Шокиржон.

— Бирор номаъқул иш қилиб қўйибмизми, дадажон? — безовталанди Зокир.

— Кечаги кун менга нах йилдай туюлди, — дедим. — Агар Аҳмаджон аканинг иморатига қўл урмаганимда, диққи-нафас бўлиб кетардим. Меҳнатга ўрганган одамга қийин экан. Йўқ. Мен оёғимни узатиб ўтиролмайман. Эртага ишга бирга чиқамиз...

Ўз бригадамга чиққанимни эшитиб, трест бошқарувчиси ўртоқ И. Абросимов объектга келдида, ҳаяжонланганлигидан қучиб олди:

— Бўлмабди-да, уста, — деди у. — Раҳмат, омон бўлинг!

— Ўрганган кўнгил ўртанса қўймас экан. Менга ойлик белгилаб овора бўлманг, — дедим унга. — Нафақанинг ўзи етиб ортади. Шаҳримни қайта тиклаш иштиёқи мени тинч қўймади. Кишилар дардига малҳам бўлишим керак. Инсон ташвиши, меҳнати билан инсон экан...

Шу-шу яна сафга қайтдим. Шогирдларимга, фарзандларимга яна бош бўлдим. Бригадамнинг аъзолари, шундай аҳилки, қайси бири ўз фарзандим, қайси бири шогирдим эканини фарқлаш қийин. Йигитларнинг ҳаммасига бир хилда қарайман.

Бригадага аслида ҳозир Рўзивой Тоғаев бошлиқ. У тўнғич шогирдларимдан. Ўзим бригадага фахрий аъзоман. Келаман-да, ёшлар билан бир жон-бир тан бўлиб, ҳавозада туриб меҳнат қиламан. Уларнинг ишини кузатиб, нуқсонларни тўғрилайман.

Ўтган йили шундай бир гап бўлган эди. Трест бошқарувчиси ўз ҳузурига таклиф этди-да:

— Йигитларингизнинг ҳаммаси сара, ҳаммаси разрядли. Ишга путур етказмаган ҳолда бригадангизни иккига бўлсак. Ношудларни ҳам илғорлар сафига қўшиб олмоқчимиз, — деб қолди.

Кўндим. Эндиликда шогирдларимнинг бир қисми трестнинг бошқа бошқармасида ишлаб, ўз тажрибасини ўртоқлашишмоқда.

Бинокорлик асли авлоддан-авлодга ўтадиган бунёдкорлик касбидир. Мана, ўзим. Бундан эллик йил аввал Сулаймон, Абдураззоқ ака каби усталардан ҳунар ўрганган эдим. Энди бўлса, ўзим тарбиялаган бинокорлар бир мактаб талабаларидан кўп. Уларни Тошкент қурилишининг ҳар бир участкасидан топиш мумкин. Масалан, Л. Осипов, Н. Горячев, Р. Тоғаев, В. Новиков ва бошқаларни олинг. Уларнинг ҳар бири биттадан сувоқчилар бригадасига бошлиқ. Икки ўғлим ҳам қанотим остида. Шогирдларимнинг ҳаммаси юқори разрядли сувоқчи. Бир кун бригада аъзоси Набижон Ҳасанов янги гап топиб келди: бошқармадагилардан бизни ҳам тайёр қоришма билан таъминлашларини илтимос қилсак, дейди. Мен бунга қарши чиқдим.

— Бизга тайёр қоришма кеpакмас, — дедим унга. — Цемент, алебастр, мармар билан таъминлаб туришса бас...

— Тайёр қоришма билан иш тез унмайдими, уста, — дейди Набижон.

— Иш унгани яхшими, сувоқнинг пухта чиқишими? Шуни билки, йигит, — дедим унга, — тайёр қоришма машинада чайқалиб етиб келгунча кучини йўқотиб қўяди. Кейин салга парча-парча бўлиб кўчиб тушишини кўр. Қалбаки ишни ёмон кўраман.

Набижон ўринсиз таклифи учун узр сўради.

Бинога мармар сайқал бериш кишидан анча маҳорат талаб қилади. Аввало мармар тегирмонда бирдай майдаланган бўлиши керак. Кейин оқ цемент билан охра қоришмаси тайёрлаб суваладида, бироз қуригач, болға билан чақиб, қоришманинг бир қисми туширилади. Мармар эса ўрнашиб, нақш бўлиб қолади.

Бошқача усул ҳам бор. Бунда мармар қоришма билан деворга ёпиштирилиб, роса қуритмасдан чўтка билан ортиқча қоришмадан тозаланади. Бунда иш деярли тўрт баравар унумли ҳам сифатли бўлади. Умуман, бу усулнинг яна бир яхши томони шундаки, у узоқ вақтгача ремонт талаб қилмайди. Иттифоқимизнинг Москва, Ленинград, Киев шаҳарларидан келган пардозлаш усталарига ҳам маъқул тушди.

Олтинни олтин қилган меҳнат дейишади. Инсонни мансаби эмас, меҳнати улуғлайди. 50 йиллик изланиш, машаққат, тажриба охири шуҳрат келтирди. Ҳукуматимиз кўксимга Меҳнат Қаҳрамони Олтин Юлдузи тақиб қўйди. Пойтахтимизни шод ва фахрланиб кезарканман, кўплаб ҳашаматли биноларнинг бунёд этилишида ўзимнинг ҳам ҳиссам борлигини ўйлаб беихтиёр қувониб қўяман.

ОИЛАМИЗ ҚУВОНЧИ

Бизнинг илгариги ҳовлимиз зилзила натижасида қаттиқ шикастланган эди. Вақтинча қариндош-уруғимизникида истиқомат қилиб турдик. Мана, шаҳримиз аҳолиси қатори биз ҳам янги, шинам уйларга кўчиб кирдик. Ҳаммамиз тўққиз жонмиз. Ўғлим Рамазон 10-синфда, қизим Равшаной 8-синфда, қолган болаларим ҳам турли синфларда ўқишарди. Улар у ерга келиб ҳам ҳозирги кунда янги ўқитувчилардан таълим олишмоқда.

Синглим М. Валиева ҳам биз билан бирга туради. Тўрт хонали янги турар жойимиздан ғоят мамнунмиз.

Ҳозир Чилонзор массивининг 17-секторида Тошкент уйсозлик комбинати қурувчилари туҳфа этган кўп қаватли бинонинг 7-подъездидаги 52-квартирада истиқомат қилмоқдамиз. Ҳаммамизнинг қувончимиз чексиз.

М. БИККИНОВ,
Физкультура институтининг старший ўқитувчиси.

Фарзандлар қадри

Ҳозир икки касбим бор. Илгари сувоқчи эдим. Тошкент қурилишига келиб, бўёқчиликни ҳам ўрганиб олдим. Умр йўлдошим Мингали ҳам қурувчи. Бетончилик қилади. Оиламизда уч фарзандимиз бор.

Қўлимдан келганча ишлаяпман. Тошкентда тожик кварталини барпо этишга ўз ҳиссамни қўшаётганим билан фахрланаман. Бу ерга келганим билан оиламни, болдан ширин фарзандларимни унутганим йўқ. Ҳар ҳафта бориб ҳолидан хабар олиб келяпман.

Биз монтажчилар тиклаган уй деворларига дурадгорлар ўрнатган эшик, ромларга ҳусн бахш этамиз. Ҳозиргина қўлимиздан чиққан ярақлаган уйнинг кўркига боқиб баҳримиз очилади. Касбимизга ихлосимиз ортиб кетади. Касбдошларим З. Чекашкина, Л. Шварцлар билан ёнма-ён, басма-басига ишлаб, ҳар куни икки-уч хонани пардозлаяпмиз. Кунлик топшириқни доимо 130—140 процентга етказяпмиз.

З. НАЗАРОВА,
3-разрядли сувоқчи.

ДЎСТЛАР МЕҲРИ

Табиат сурони бўлиб бешафқат
Тошкент жамолига тушганда ғубор,
Ёрдамга қўзғалди бутун мамлакат,
Эл дерди, кўр қанча чин дўстларинг бор.
Шу дўстлар қалбининг оташ меҳридан,
Чилонзор ерлари бир чаман бўлди.
Қатор-қатор уйлар дўстлар еридан
Шаҳрим кучоғида бир Ватан бўлди.
Болтиқ соҳилидан, Кавказ боғидан,
Бу ерда қўли гул бинокорлар бор.
Украин даштидан, Помир тоғидан,
Сибирь ерларидан вафодорлар бор
Мана Чилонзорим, янги боғ шаҳрим,
Уфққа бош қўйган кўркам уйлари,
Қучоғида юрсам очилар баҳрим,
Ойнадай ярқирар кўча-кўйлари.
Дўстлар қўли билан тикланган уйлар,
Куёшга қаддини ростлаб турарди.
Ҳар ғишти дўстликнинг меҳридан куйлар,
Ҳар нақши чамандан гул туюларди.
Мана уй, совғадир тожик дўстлардан,
Қадимий қардошлик меҳридай маҳкам.
Олам гўзаллигин унга сиғдирган.

Қўли гул мардларни эл қутлар ҳар дам
Шинам хоналарни безар бинокор,
Сўролмадим ундан асли қаердан.
Дер, уйга марҳамат, бу биздан ёдгор,
Нур ёғиларди юрак меҳридан.
Шу чоқ дилга келди бир ажиб ашъор
Шеър ўқир эди Камол Хўжандий:
Жаҳонда дўстлик-ла бу ҳаёт пойдор,
Дўстлик билан инсон зафар қучганди.
Фирдавсий дер мушкул дамда кўмакдош
Бўлганни ўзингга билгил чин қардош.
Улуғлар дўстликни Ҳофиз Шерозий,
Дўстликдир инсоннинг азму-эъзоси.
Жомий Навоийни йўқлаб бу маҳал
Дўстлик биносига беради сайқал,
Дўстликдан улуғвор не бор жаҳонда,
Дўстликдан улуғвор не бор инсонда.
Дўстликни куйладим, дўстлик боғидан.
Гуллар тердим она шаҳрим сен учун.
Шеъримга ранг олдим дўстлар рангидан,
Шеъримни бахш этдим бир нақшинг учун.

НАЗАРМАТ.

ТОШКЕНТДА ТОЖИК КВАРТАЛИ

Ота боболаримиз «Дўст, дўстни бошига кулфат тушганда синайди» деб бежиз айтишмаган. Биз ўзбеклар билан фақат дўстгина эмас, азалий қуни-қўшнилармиз. Ҳамма миллат кишиларини рангу-рўйидан билиш мумкин. Лекин ўзбек билан тожикни-чи! Йўқ! Булар бир олманинг икки палласидай ўхшаш, фарқ қилиш қийин.

Тошкентда зилзила бошланди-ю, тинчимиз йўқолди. Ўзбек биродарларимизнинг бошига тушган кулфат бизнинг ҳам кулфат-да. Дарҳол оёққа турдик. Ёрдамга шошилдик. Комбинатимиз маъмурияти тезда ёрдам чораларини кўриб чиқди. Беш юзга яқин қурувчилардан иборат энг яхши монтажчи, сувоқчи, бўёқчи комплекс бригадаларимизни тўплаб янги Тошкентга отландик. Давомли зилзила қиларини қилибди. Шаҳарнинг энг гўзал, марказий жойлари шикастланибди. Бу ерда яшаган минг-минг аҳолини уй-жой билан таъминлаш керак.

Қурилишга астойдил киришдик. Умуман Тожикистон қурувчилари зилзиладан шикаст кўрган ўзбек дўстларимизга 8 минг квадрат метрдан кўпроқ уй-жой биноларини қуриб беришга аҳд қилган. Ҳозир биз Чилонзорнинг Г-9 кварталида, Чопонота маҳалласида ишлаяпмиз. Илгари биз Ленинободда 7—8 баллга чидайдиган уй қурардик. Бу ерда эса 9—11 баллга дош берадиган йирик панелли уйларни қуряпмиз.

Ҳозиргача биз иккита 44 квартирали уй-жойни тамоман қўлдан чиқардик. Уни янги йил арафасида ўзбек оилаларига тақдим этдик. Навбатдаги тўртта уйларнинг ҳам қомати тикланди. Ҳозир уларда пардозлаш ишлари тез суръатлар билан олиб бориляпти. Бу биноларни йилнинг март ойида фойдаланишга топшириш ниятидамиз. Душанба шаҳридан келган қурувчиларимизнинг иши ҳам чакки эмас.

Белгиланган планга мувофиқ комбинатимиз қурувчилари 5 минг квадрат метрдан кўпроқ уй қуриб бериши керак. Лекин биз бу ердаги шароитни пухта ўрганиб, янги мажбурият олдик. Улуғ Октябрь революциясининг шонли 50 йиллиги, доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига биз яна уч уй, 260 бола учун бир боғча биноси қуриб беришга сўз бердик. Лозим бўлса, яна қуриб берамиз, дўстларимиз учун меҳнатимизни аямаймиз.

Шу кунларда боғча қурилишини бошлаб юборганмиз. Тожик кварталини бунёд этишда республикамизнинг 2 та уй қуриш комбинати, «Тожикспецстроймеханизация» тресте, Ленинободдаги 7, 30, 31-қурилиш-монтаж бошқармаларининг кранчилари, сантехниклари, пардозчилари ва монтажчилари иштирок этяпти. Бинокорларимиз ўртасида социалистик мусобақа тобора қизиётир. Учта янги типдаги кўтаргич крани, 8 та самосвал, ўн беш панеловоз машиналари тинимсиз ишлаб турибди.

Монтажчи Абдуғани Эгамбердиев, сантехниклар саркори Абдусаттор Мажидов, кран машинисти Юрий Никонов, панеловоз шофёр Стоялов, прораб Ҳамдам Баҳодиров, мастер Тошмаҳмад Охунов, сувоқчи ва бўёқчилар Шариф Сайфиддинов ва Сайбеллар қурилишимизнинг меҳнат машъаллари сифатида барчага намуна бўлаётирлар. Илғорлар сафи ошиб бораётир. Қадирдон ўзбек ери тожику — рус, татару — молдован, немис қурувчиларининг дўстлик маконига, ижод майдонига айланиб боряпти. Дўстлигимизнинг қудрати беқиёс. Биз ўз меҳнатимиз билан ўзбек биродарларимиз кўнглини ҳушласак шунинг ўзи биз учун энг катта шараф.

Анвар МЎМИНОВ,
Ленинобод уй қурилиш комбинати бошлиғи.

Ленинобод уйсозлари фойдаланишга топшираётган 44 квартиралик уйлардан бирининг кўриниши. Олдинги қаторда Душанба уйсозлик комбинатининг бинокорлари қураётган уйлардан бирининг пойдевори кўриниб турибди. Яқин кунларда бу ерда ҳам ҳашаматли янги панел уй қад кўтаради.

Дилбандлар

Бинокор!.. Дилбар қўшиқнинг номидек жарангли бу ном. Бундай ўйлаб қарасангиз, у ҳам ёзувчи ва рассомлардек ижодкор. Яратади, бунёд этади. Унинг ижод қоғози бепоён она Ердир. Бинокор мадҳини куйга солиб, баланд пардаларда куйлагим, олқишлагим келади. Унинг сиймосида азим ГЭСлар гумбури, кўкўпар ҳашаматли бинолар салобатини кўраман, Мени гўзал Душанбадан бағри кенг Тошкентга ана шу бинокорнинг ишқи олиб келди.

Чилонзор массивининг охирида Чопонота маҳалласи ўрнида қад кўтараётган тожик кварталига борганимда, шундоққина ўнг томонда, иккинчи қаватда чақнаётган пайванд ёлқинлари ҳаёлимни тортди. У томонга завқ билан боқдим. Инжу ёлқинлар кўзимни тиндирди. Турган жойимда бир лаҳзагина ажиб ҳис оғушига ғарқ бўлдим. «Пайвандчи тожик ўғлонидир, икки темирни ёки девор панелларини бир-бирига пайванд қилаётгандир». Бу ёлқинни ўзимча қандайдир нурга ўхшатдим. Ҳа, ўша нурга...

Хаёлимда чақин чақилди. Ўтмишни эслаб кетдим. XV асрнинг зулмат тунида чақнаган шеърият юлдузи мавлоно Абдураҳмон Жомий, умумқалб гўзаллигидан, дил меҳридан, кўз нуридан ёш ниҳолдек баҳра олиб вояга етган ўзбек адабиётининг кўз очган чашмаси Мир Алишер Навоийнинг ёшлиги, унинг ғунчалаб, сўнг барқ уриб очилиши, муаттар ҳиди оламни тутгани, боғда битган атир гуллар сулоласи бўлган, тожик поэзиясининг машъали, Ленин мукофоти лауреати Мирзо Турсунзода ва ўзбек шериятининг саркардаси марҳум отахон Ғафур Ғуломнинг қувноқ дўстлиги, бир-бирига табассум билан боқиши хаёлим кўзгусидан ўтди. Ўша бундан 500 йил илгари ўтган Абдураҳмон Жомий авлодларидан бири бугун Навоий юртида ёлқин сачратяпти. Бу ёлқин қалблар ёлқини эмасмикин?! Пайвандчи йигит гўё темирни-темирга эмас, дилларни-дилларга пайванд қилаётгандек туюлди менга. Завқим дарёдек жўшиб кетди.

Тўғри пайвандчи йигит ёнига бордим. У чиззиллатиб тинимсиз ёлқин сачратарди. Кифтига қўл ташладим. Чарс-чурслаб атрофга сут томчиларидек сочилаётган нурлар бир зумгина тинди. Пайвандчи йигит ўрнидан турди-да, мен томон ўгирилиб юзидаги тўсиқни кўтарди. Менга ҳайратланиб тикилди. Самимий кўришдик, танишдик. Душанбадан келганлигимни билгач, ихтиёрсиз юзига табассум югуриб, ҳайрат ўрнини чиройли жилмайиш эгаллади. Бу йигитнинг исми Муроджон Аҳмедов экан.

Ўрни бўлмаса-да, Муроджоннинг ҳаётини билишга қизиқиб, баъзи нарсаларни англаб олдим. Айтишига қараганда, бундан тўрт ой илгари Тошкент қурилишига келган экан. Тўрт ойда тўртта 44 квартирали биноларни пайвандлашда қатнашибди. Ҳозир 5-уйни пайванд қилаётган экан.

— Хўш, янги Тошкентни қуришга келганингиздан хурсандмисиз? — деб сўрадим ўсмоқлаб ундан.

— Албатта. Ахир бир дарёдан сув ичиб, бир йўл ёқасида қўшнилардек яшаса-гу, бир-биримизнинг ҳол-аҳволимиздан хабар олмасак, инсофдан эмас-да. Ён қўшни — жон қўшни дейдилар, ахир. У ёғини олсангиз қўшнигина эмас, қуда-андамиз. Ўзбекнинг йигити тожикнинг куёви, ўзбекнинг қизи тожикнинг келини. Армиядан келатуриб, Исломжон деган тошкентлик дўстимникига тушдим. Насибни қарангки, дўстимнинг ота-онаси тўйини бошлашга шай экан. Бир варакайига тўй бошланиб кетди денг. Исломжоннинг тўйини ўтқазиш баҳонаси билан бир қанча ёр-дўстлар орттирдим. Шаҳарни мириқиб томоша қилдим. Гўзал, дилрабо шаҳар Тошкент. Бу ерга тез-тез келиб тураман.

— Яхши қилибсиз. Муроду-мақсад дейдилар. Келгуси ниятларингиз қандай?

Бу саволим Муроджонни яна ҳам дадиллантирди. Чуқур уф сўриб атрофга аланглади. Сўнгра менга маъноли қарар экан дил қулфини очиб юборди.

— Ака, ҳозирча ҳаётим «Қачон бўлар тўйлари» деган ашулага ўхшайди. Дўстларим шундай деб ҳазиллашгани-ҳазиллашган. Яширмайман — ёшим 24 да. Ҳали уйланганим йўқ. Лекин севгилим бор. Исми Назокат. У билан бирга ўқиганмиз. Мактабни битиришим билан мени армияга даъват қилдилар. Бурчимни адо этишга кетдим. Назокатим эса шаҳарда қолди. Кунимиз хатга қолди. Муҳаббат бир бало шайдир. Гирифтор ўлмаган билмас, деганларидек севганингиздан узоқда бўлгандан кейин одам анча ишқ синовларига дуч келар экан. Ҳали айтганимдек, хизматни тугатиб, Тошкентга тушиб дўстимизни уйлантириб, уйимизга келсам, бизнинг ҳовлида ҳам тўй маслаҳати. У-бу деб жўрттага рўйхуш бермай юрдим. Охири қистов билан тўйимиз юришадиган бўлди. Тўй куйига маст елиб, югуриб юрган дамларимизда Тошкент зилзиласи бошланиб қолса бўладими!?

— Муроджон ака, бугун негадир руҳиятингиз бошқача, паришон ҳаёлсиз? Тинчликми ўзи?

Унинг бу саволи ҳалиги айтишга қийналаётган ниятимни тил учига келтирди. Иккиланиб айтдим. Назокат аввалига ниманидир ўйлаб, сўнг шартта уйқудан тургандек менга тикилди. Сезиб турибман, кўзлари чақнаб кетган эди.

Ана шунақанги гаплар, ака. Назокатимнинг ўзи кузатиб қўйди. Дўстлар билан Тошкентга келиб, ишлаётибмиз. Омон бўлсак, янаги баҳор киришида тўйни бошлаб юбормоқчиман. Тўйни ўтказиб, яна шу қурилишга келаман. Эҳтимол Назокат ҳам келар. Ахир у ҳам қурилиш техникумини тугатди-да. Иккимиз ёнма-ён ишласак қизиқ бўлар-а? — деди Муроджон менга нима дейсиз дегандек назар ташлаб.

— Қизиқ эмиш, аксинча ҳамма ҳавас қилади. Кўринг, ҳавас қилинг дейдилар-ку, — дедим унга. Муроджон жилмайиб маъқул маъносида бош ирғади. Қўл соатига қараб қўйди. Бу билан у гўё анча суҳбатлашиб қолдик, басдир дегандек бўлди менга. У билан хайрлашдим.

— Тўйимизга хабар қиламиз. Албатта келинг, — деди у уялинқираб хайрлашар экан.

— Албатта, сизларни кутлашга келаман, — дедим мамнун бўлиб.

Пастга тушиб бошқа қурувчилар ишлаётган томонга йўл оларканман, ихтиёрсиз ортимга, Муроджон томонга қараб қўйдим. У яна меҳнат дарёсига шўнғиб кетган эди. Ёлқинлар чизиллаб атрофга отиларди. Унинг ишига, ўзига ҳавасим ортиб кетди. «Балли, Муроджон, Назокатинг бор сенинг» деб қўйдим. Чақнаётган ёлқинлар гўё унинг оловли қалбининг шуъласи. У дил ишқини, ёр ишқини биродарлари дилига пайванд қилар эди. Ҳа, шундай. Дилбандларимиз!

Жамолиддин ТОШМАТОВ,
«Совет Тожикистони» газетасининг махсус мухбири.

1937 ЙИЛ

20 август. «Фарҳод ва Ширин» спектаклининг премьераси билан Бухоро театри очилди.

23—24 август. Тошкентда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва республика ер ишлари халқ комиссарлиги томонидан чақирилган Ўзбекистон ёш тракторчи қизларининг биринчи республика слёти бўлиб ўтди.

1 сентябрь. Тўрткўл шаҳрида колхоз ва совхоз ансамблларининг раҳбарлари, музикачилар, вокалистлар тайёрловчи вокаль музика билим юрти очилди.

1 сентябрь. Урганч шаҳрида мактабгача ёшдаги болалар тарбияси билан шуғулланувчи ўрта малакали кадрлар тайёрлайдиган уч йиллик техникум очилди.

1 сентябрь. Тошкент Педагогика институти қошида чет тиллар (француз, немис, инглиз тиллари) факультети ташкил қилинди.

5—7 сентябрь. Тошкентда беш темир йўл— Тошкент, Ашхабод, Туркистон — Сибирь, Оренбург ва Куйбишев темир йўли ходимларининг биринчи спартакиадаси бўлиб ўтди. Бунда 800 спортчи иштирок этди.

6 сентябрь. Тошкент вокзали перронидан Красноводск томонига биринчи комсомол поезди биринчи рейсга отланди.

11 сентябрь. Тошкентда, Қизил майдонда велоспорт бўйича биринчи республика мусобақасига старт берилди. Унинг қатнашчилари ўн икки кун мобайнида 1315 километр масофани босиб ўтдилар. Командалар ўртасида биринчиликни бу масофани 188 соат 48 минут 11 секундда босиб ўтган «Динамо» велосипедчилари эгалладилар.

12 сентябрь. Тошкентда республика колхозчиларининг IV спартакиадаси очилди. Спартакиадада Ўзбекистоннинг 30 районидан 375 спортчи иштирок этди.

Сентябрь. Самарқанд область Ғаллаорол посёлкасида давлат уруғчилик станцияси ташкил қилинди.

Сентябрь. Фарғонада 3 минг томошабинга мўлжалланган янги шаҳар стадиони қурилиши бошланди.

Сентябрь. Ленин номли пионерлар саройида уч ойлик ёш қизиқчи-затейниклар курсини биринчи марта 25 киши битириб чиқди.

7 октябрь. Тошкентда Олимлар уйида Ўрта Осиё ва Қозоғистон кооперацияси ходимларининг биринчи съезди очилди.

10 октябрь. Тўрткўл шаҳрида Қорақалпоқ рус драма театри очилди.

20—28 октябрь. Ўзбекистон комсомолининг VIII съезди бўлиб ўтди.

КИТОБХОНЛАР КИТОБ ҲАҚИДА

Дилбар оҳанг куйчиси

Баҳор! Менга бепардоз, гўзал
Деҳқон қизи бўлиб кўриндинг.
Тозаликда ойдан ҳам афзал,
Тиниқ юзлик бўлиб кўриндинг.

* Шоирнинг ўзига хос кузатиши, изланиши, оригинал бадиий маҳоратининг маҳсули сифатида рўёбга чиққан бу сатрлар ўқувчи қалбини қитиқлайди, табиатга эҳтиросли муҳаббат лавҳалари тасвири орқали уни гулгун ҳаёт қўйнига бошлаб олиб киради.

Бу ерда гап баҳор мафтуни бўлган шоир А. Абдураззоқнинг ўз ички кечинмаларини ялтироқ, яланғоч мисралар орқали ифода этмасдан, балки объектив ҳаётдан образ ва деталларни тўғри танлай билишда, уни чинакам лирик сифатида ҳаққоний-таъсирчан чизабилиш санъатини пухта эгаллай бораётгани устида боради.

Шоир, масалан, «Қор» шеърида табиатнинг оддий, қонуний ҳодисасини пафосли, халқ қўшиқлари оҳангида тўлақонли мисраларда таъсирчан ифодалайди.

«Ботмон-ботмон дон, тандирда бўрсиллаб пишган нон» бўлган қорни шарҳлаш билан бирга, совет кишиларининг қўриқ очиб, фидокорона меҳнат қилиб, тўқ маданий, бахтли ҳаёт кечираётганликлари таронасини куйлайди.

Азиз ўзининг илк тўпламларидаёқ («Дўстларимга», шеърлар, 1959) оригинал изланиш маҳсулларини ўқувчисига ҳадя этган эди. Унинг «Тут», «Эпитафия», шеърлари ўзбек совет поэзиясига умидли, истеъдодли, навқирон қалам соҳиби кириб келаётганидан дарак берган эди. Ўшанда ҳаётга чексиз меҳр-муҳаббат билан боққан шоир «Баҳор ҳақида суҳбат» шеъри билан тўпламни ёпган эдик. Лекин тўпламга киритилган 25 та шеърнинг ҳаммасини ҳам жозибали, ширадор, нуқсонлардан холи деб бўлмас эди, албатта.

«Зағчалар учиб келди» шеъридаги қайтариқлар ёш шоирнинг ҳали бадиий маҳорат устида қунт ва чидам билан меҳнат қилиши, изланиши, ҳаёт ичига чуқурроқ кира бориши лозимлигини тақозо этар эди.

Дарвоқе, ижодига талабчан бўлган шоир нуқсонларини ҳис этди ва «Мажнунтол» балладасини, «Ўрмонлар», «Зағчалар учиб келди», «Бир сиқим тупроқ», «Жар», «Кўзгу», «Қалдирғочим» шеърларини қайта таҳрир этди. Уларга янги ғоявий-эстетик маъно ва мазмун киритди, сайқал бериб, бадиийлик бахш этди.

Ёш шоир ўз қаламини йирик лирик асар (поэма) яратишда ҳам синаб кўрди. Шу йўсин, биринчи тажриба сифатида «Йўллар» майдонга келди.

Айтиш мумкинки, «Йўллар» поэмаси тема янгилиги, замонавий руҳи. асосан, шоирнинг ички кечинмалари фонида бунёдга келган муваффақиятли қадамидир.

Гарчи поэма ёшларнинг Сибирь қўриқларини ўзлаштиришдаги фидокорона меҳнатига, ҳаётига бағишланган бўлса ҳам, асарда шоирнинг миллий ифтихор туйғулари, она-Ватанга чексиз муҳаббат ҳислари балқиб туради.

«Яна баҳор» (1962 й) шеърлар тўпламининг майдонга келиши Азизнинг бадиий ижодга ва ўзига талабчанликни бирмунча оширганлигидан дарак бериб турибди. Бу тўпламнинг илк варағидан ўрин олган шеърдаги

Агар менга қайтмаса ёшлик,
Қайтажакман мен ёшлигимга —

сингари чуқур фикрий умумлашма ва гўзал мантиқ ифодаси бўлган мисралар ўқувчига ғоявий-эстетик завқ бағишлайди.

«Россия оҳанглари» рубрикаси остида берилган 14 та шеърнинг ҳаммасида поёнсиз Россиянинг ажойиб табиати, битмас-туганмас бойликлари эҳтирос билан мадҳ этилади.

Шоир «Мавж» китобчасида баҳор чечаги сингари униб чиққан лирик илҳом тароналарини жўшиб куйлайди.

Шоир «Варрак» шеърида оригинал изланиш маҳсулини ҳадя этади ўқувчисига. Шунингдек, «Тош» шеъридаги чуқур фикрий умумлашма, «Қуёш ва юрак»даги гуманизм, айниқса тўртликлардаги фалсафий мушоҳидалар ўқувчини мафтун этади. Бу ўринда:

Дерлар: «Юрак худди шиша бўлади,
Парчаланса кимлар бутун қилади?!»
Босиб ўтма парчаланган юракни,
Синган шиша оёғингни тилади —

сингари чуқур маъноли, таълимий-дидактик характердаги тўртликни намуна сифатида кўрсатиш мумкин.

Бундан аввалги «Йўллар» поэмаси йўл қўйган нуқсонларни бартараф этишга аҳд қилган ва лиро-эпик турнинг ўзига хос мураккаб «сўқмоқ»ларини чуқурроқ тушуниб олган шоир «Тошкент фарзанди» поэмасини яратди.

Бу асарда шоирнинг ўз овози, ўз услуби ва ўз бадиий маҳорати мавжланиб турибди. «Мавж»га киритилган «Яна баҳор келди», «Гулхан ёнади», «Қоровуллар мадҳияси», «Сенинг табассуминг», «Кузни кўриб» сингари шеърлар тўпламнинг умумий қимматига маълум даражада путур етказганини таъкидлаб ўтиш жоиздир.

Жумладан «Қоровуллар мадҳияси» шеърининг якунловчи қисмидаги:

Бу йўлларга зинҳор-зинҳор тупурма,
Бу йўлларни чол кампирлар супурган (?)

сингари сатрларнинг оддий гаплардан фарқи йўқлигини изоҳламаса ҳам бўлади.

Ижодий камолот чўққилари сари дадил одим отиб бораётган Азиз Абдураззоқдан шеър муҳлислари қалбларни мавжлантирадиган янги бадиий ижод тароналарини кутадилар.

У. САЛОҲИДДИНОВ.

*)А. Абдураззоқ «Мавж» поэма ва шеърлар

ЁШЛАР ИЖОДИДАН

НИҲОЛ ШОХИН ҚАЙИРМА

Ниҳол шохин қайирма асло,
Ёш умрига еткурма завол.
Мевасиз деб қилмагин таъна,
Нафи тегар сенга эҳтимол.
Вақти етиб, шу жажжи ниҳол,
Мева қилар мўл, бениҳоя.
Ҳеч бўлмаса, у топиб камол
Бошгинангга солгуси соя.

Ҳайитмат РАСУЛОВ.

ИНСОН ВА ЕР

Минг наф топиб инсон қўлидан,
Ер бойлигин қилади инъом.
Одам ўзи туз тотган жойга
Қирқ мартаба беради салом.
Меҳр аримас инсон дилидан
У Ер ила тутинар сирдош.
Кундузига олам кезар, сўнг,
Оқшом чоғи ерга қўяр бош.

Абдурашид РАҲИМҚУЛОВ,
ҳарбий қурувчи.

ТЎРТЛИКЛАР

Лов этиб ёнади агар ўт олса,
Тутар ўчирсанг ҳам бир чўғи қолса.
Шу ўтга инсоннинг меҳри ҳам қиёс,
Фақат у кишида тутамай ёнса.

Онани қуёшга этмайин қиёс,
Чунки она меҳри зиёддир ундан.
Офтоб оламни иситгани рост.
Инсон-чи, бу тафтни сезар онада.

Саид Тўлан.

СЕН КЕЛДИНГ-У

Сен келдинг-у бузилди ором,
Кечаларни ўйчан ўтказдим.
Юлдузларни санаб оҳиста,
Сенга атаб шеърлар битказдим.
Сени ўйлаб хаёллар мени,
Қаёққадир олиб қочади.
Севгилингга гуллар тергин деб,
Лолазорлар кўксин очади.
Эй, дилдорим, севгинг бунчалик,
Утли экан, ёндирди мени.
Ер, ўтингда ёниб бўлсам ҳам
Бил, севаман, севаман сени

Ж. РАЗЗОҚОВ.
Хоразм.

РУСТАВЕЛИ ВА НАВОИЙ

Шота куйлаган ҳаёт севгисин,
Навоий «Хамса» да этгандир достон.
Тинатин Ширинга монандир десак,
Лайлони эслатар Нестандаражон.
Нестандир дилрабо Гуржистон рамзи,
Тариэл, Афтандил мард Фарҳодсимон.
Дўстлик ҳисларини дилга жо этар
«Йўлбарс терисини ёпган паҳлавон»

Х. ХОМИДИЙ.

Ҳикоят Отабоева шаҳримиздаги Охунбобоев номли 3-туғуруқхонанинг ишчан ҳамшираларидан бири ҳисобланади. У шу туғуруқхонада ўн беш йилдан буён меҳнат қилаётир. Коммунист Ҳикоят Отабоева ўтган йили Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Ғамхўр ҳамшира ва жамоатчи Ҳикоят опанинг хизматидан барча хурсанд.

М. НУРИДДИНОВ фотоси.

А. М. ПРОТОПОПОВА.

НАТАЛЬЯНИНГ МАКТУБЛАРИ

Шундай қилиб Новиковлар ўз кунларини шу хилда, совет кишилари ҳаётининг негизини ташкил қилган меҳнат билан бевосита боғламасдан ўтказишарди. Кейинчалик эса, эр-хотин ўртасидаги совуқчилик аниқроқ сезилиб қолди. Кўпгина ёш оталарга ўхшаб Григорий Максимович ҳам оилада бола ҳали ёш экан, уни тарбиялаш фақат хотинларнинг иши, бола каттароқ бўлгандан кейин, айникса у ўғил бола бўлса ота қўли керак бўлади деган кенг тарқалган нотўғри ақидага амал қиларди. Мана Володя ҳам олтига киряпти. Григорий Максимовични ўғлининг тарбиясига эътибор бермайди, деб бўлмасди. Деярли ҳар куни, у қандай қилиб бўлса ҳам, ўғлига қараш учун вақт топарди, унга ўйинчоқлар ясаб берарди, суратли китобчаларни сотиб олиб келарди, ўқишни ўргатарди, мактаб устахонасида ғалати чана ясаб келтириб берарди, кейинги қишда унга чанғида юришни ўргатарди. Шунга ўхшаш кўп нарсалар қилди-ю, лекин бола характерини шакллантириш мақсадида изчиллик билан иш олиб бормади.

Бир куни эрталаб, у хотини билан нонушта қилаётган пайтда Володя ичкари хонадан ўзининг кийимларини кўтариб, полга судраб хўнграб чиқди.

— Керакмас! Керакмас! Қўйинг, ойим кийгизади...— дея бола онасининг бағрига ташланди.

— Нима бўлди, Соня хола?— деб сўради Григорий Максимович. Володянинг орқасидан судралиб келаётган Наталья Михайловнанинг холаси Софья Антоновнага қараб.

— Мен билан жанжаллашиб қолди,— деб жавоб берди у. — Мен кийинтирай десам кўнмаяпти.

Григорий Антоновичнинг жаҳли чиқди. У ҳеч нарса демасдан, ўғлининг қўлидан ушлаб, кийимларини олди-да, етаклаб ичкари хонага кириб кетди.

— Ўтир, Вова, кийимларингни ўзинг кий,— деб буйруқ берди у.

Володя отасининг авзойига қараб жовдираб бир неча дақиқа жим қолди, сўнгра эса, бирдан яна ҳўнграб йиғлади-да, эшикка қараб қочмоқчи бўлди. Григорий Максимович уни тутиб каравотга ўтқазиб қўйди. Наталья Михайловна кириб келди.

— Нима учун болани бунчалик қийнайсан?— деди у. — Менга бер, ўзим тезда кийинтириб қўяман деди-да, боласининг пайпоғини қўлига олди.

— Мактабингга бор, Ната. Кечикаяпсан,— деди мулойимлик билан Григорий Максимович хотинини нари суриб. У чиқиб кетди. Володя ҳамон пиқилларди. Бироқ у ойиси эшикни тақ этиб ёпиб чиқиб кетганини эшитиши биланоқ бирдан жим бўлиб қолди. Бурнини тортиб уқуви келмаса ҳам пайпоқларини кия бошлади... Бола ҳеч кимнинг ёрдамисиз бир амаллаб кийинди. Григорий Максимович эса унинг бу ишини мақтаб қўйди.

— Балли. Йигит бўлиб қолибсан-ку. Ҳозир ошхонага кир-да, Соня бувингга: «Кечиринг, буви. Мен энди ҳамма вақт ўзим кийинаман» деб айт.

Григорий Максимович ошхонага қайтиб кирди-да, ўзининг иш столига ўтириб чуқур хаёлга ботди. Аввало у ўзини-ўзи койиди. Хотирасида худди бугун рўй берган ҳодисаларга ўхшаш нарсалар жонлана бошлади. билдики, ўзи ота бўла туриб ҳозиргача бундай воқеаларга жиддийрок эътибор бермай келар экан. Булар майда нарсалармиди? Аммо мактабда у ҳаммага маълум бўлган педагогик ҳақиқатга, тарбияда катта ва майда нарсалар бўлмайди деган қоидага қатъий амал қиларди. Уйда эса...

Мана, Володя стол ёнида ўтирибди. Унинг олдида косачада кисел.

— Ичмайман,— деди-да, Володя косачани бир четга суриб,— шўр экан..,

Отаси билан ойиси кулиб юборишди.

— Сенга нима бўлди, Вовочка!— деди Наталья Михайловна. Ахир сен ҳали буни татиб кўрганинг йўқ-ку. Кисел жуда ширин. Ичиб кўрчи.

— Шўр, шўр!— деди қатъий Володя. — Ичмайман...

Наталья Михайловна киселдан татиб кўрди-да, қошиқчани эрига узатди.

— Мана бўлмаса, киселнинг ширинлигини даданг айтсин.

— Ичмайман! Ичмайман! — деб ғашлик қилиб Володя косачани суриб юборди. Кисел дастурхонга ва боланинг костюмига тўкилиб, косача полга тушиб кетди.

Григорий Максимович Володяни столнинг ёнидан олиб чиқиб, бурчакка тик турғазиб қўйди. Бола эса ойисига қараб қаттиқ ҳўнграб йиғлай бошлади.

— Нега ундай қиласан, Гриша, арзимаган бир косача учун болани жинни қилиб қўясанми?— деб бақириб юборди Наталья Михайловна, сўнгра Володянинг қўлидан ушлаб бет — қўлини ювиш учун ошхонага олиб кириб кетди.

Ўшанда Володя неча ёшда эди? Тўртга кирганмиди? Ҳа, у тўрт яшар эди. Ўшанда шундай гап бўлганди. Григорий Максимович гап синган косада эмас, балки болани бунчалик ҳаддидан ошириб, эркалатиб юбориш мумкин эмас деб айтганида. Наталья Михайловна эрига қарши «Володя — ҳали гўдак, унга қаттиқ қўллик» қилиш ярамайди деган эди... Шундан кейин ҳар хил сабаблар билан улар ўртасида кўпгина жанжаллар бўлди. Лекин эътироф қилиши мумкин, бундай тўқнашувлардан фақат хотинигина эмас, Григорий Максимовичнинг ўзи ҳам амалий хулосалар чиқариб ололмади. Мана, яқинда ҳам бир ҳодиса рўй берди. Володя шумурт ебди. У ўғлининг тишлари қоп-қора бўлиб қолганин кўриб қолди.

(ДАВОМИ БОР).

(Давоми Боши газетанинг 30 декабрь ва 2, 3, 4 январь сонида).

«ЧОЙ ВА ЧОЙХОНА ИЗЛАБ»НИ ЎҚИБ

МАДАНИЯТ ЎЧОҒИ БЎЛСИН

Профессор Яҳё Ғуломовнинг «Тошкент оқшоми» газетасида босилиб чиққан чойхоналар ҳақидаги мақоласини Киров район Янгиариқ маҳалласининг активлари ўз йиғилишларида муҳокама қилиб, ўрганиб чиқдилар ва мулоҳазаларини баён қилдилар.

Дарҳақиқат чойхоналар қадимдан кишиларнинг хордиқ чиқариб, дам оладиган жойлари бўлиб келган. Маҳаллаларда, колхоз, совхозларда бирорта йиғилиш ёки сайловга доир йиғинлар худди шу чойхоналарда ўтказиларди. Лекин шундай бўлишига қарамай, аҳоли ўртасида чойхоналар ҳақида турлича фикрлар мавжуд.

Ўқимишли одамларимизнинг баъзилари нима учундир чойхонани ёмон кўрадилар. Гўё чойхонани «иғво уйи» деб фараз қиладилар. Ишчи-хизматчилар эса, ишдан чарчаб келгандан сўнг ёр-дўстлари билан бироз гурунглашиб, хордиқ чиқариш учун — чойхонага чиқадилар.

Мен ҳам авваллари чойхонани ёқтирмасдим. Сўнгги йиллардан буён ўз маҳалламнинг активи сифатида жамоат ишларига қатнашиб келаман. Шунинг учун ҳам чойхонага чиқиб туришга тўғри келади. Очиғини айтсам, чойхонага ўрганиб қолганман. Кечки овқатдан сўнг чойхонага чиқаман. Ёр-дўстлар билан бироз гурунглашиб, аскиянамо сўзлашиб, кўк чой ичамиз. Газеталардаги янги хабарларни чойхонадагиларга ўқиб бераман. Маҳалламизда мендан бошқа агитаторлар ҳам бор. Пенсионер Тиллабой ака Мусаев, чойхоначи пенсионер Обид ака Орипов ўртоқлар ҳам газета-журналларда чиққан янги, қизиқ хабарларни ўқиб берадилар. Биз ўзбек тилида чиққан календарь варағидан ҳам фойдаланамиз. Чунки календарь варағида қисқа бўлсада, қизиқ хабар ва мақолалар босилади.

Чойхонамизда шахмат-шашка, домино ўйнаш мусобақалари бўлиб туради. Радио бор. Яқинда маҳалла кексаларидан Мўминхўжа Раҳимхўжаев, Юсуф Файзиевлар ташаббуси билан ҳар ким ўз ихтиёри билан чойхона фондига ёрдам тўплашиб чойхонага янги палос ва кўрпачалар олинди. Яқинда янги гилам олинмоқчи.

Маҳалламиз чойхонаси даромад манбаи эмас. Бу ерда сотилган чой боропта кишининг оиласи у ёқда турсин, ўзининг кундалик харажатини ҳам қопламайди. Лекин маҳаллада чойхона бўлмаса ҳувиллаб қолади. Кекса пенсионерлар, ишчи-хизматчиларнинг кечқурунлари бирдан-бир маданий дам оладиган жойи чойхонадир.

Чойхонадан қандай фойдаланиш ўша маҳалладаги коммунист, комсомол ҳамда зиёлиларнинг ўзларига боғликдир. Улар агитация-пропаганда ишларига ёрдам берсалар чойхонада иғволарга ўрин қолмайди. Масалан, маҳалламизда яшаган марҳум бастакор композитор Тўхтасин Жалилов бўш вақтларида чойхонамизга чиқиб доим қизиқарли суҳбатлар ўтказар эди.

Санъат арбоби Саиджон Калонов ҳам вақти-вақти билан чойхонамизга ўз ҳамкасблари билан келиб, мақом кечалари ўтказиб, маҳалла аҳлини хурсанд қилиб туради.

Маҳалламизда яшовчи кинопрокат ходими Ҳамидулла Саъдуллаев ёз ойларида кўчма кино аппаратларини юбориб маҳалла аҳлига маданий хизмат кўрсатишда ёрдамлашади.

Врачлардан Тўхтахўжа Азизхўжаев, Саидбурхон Файзуллаев ва республика Қизил ярим ой жамиятининг раиси врач Абдулла Ибодов ўртоқлар инсон саломатлиги ҳақида турли темаларда суҳбат-лекциялар ўтказиб турадилар.

Лекин маҳалламизда ёзувчи, шоир ва бошқа интеллигентлар анчагина бўлса-да, чойхонадаги маҳалла идорасига фақат маҳалла комиссиядан справка олиш учун чиқадилар, холос.

Профессор Яҳё Ғуломов чой ва чойхоналар ҳақида ёзган мулоҳазаси жуда тўғри. Автор айтганидек ҳамма маҳаллада чойхона, имкони бўлса клуб биноси бўлиши шартдир. Катта йўл ёқаларида, завод - фабрикаларда ёки бозор жойлардаги чойхоналар трестлар қарамоғида бўлиши мумкин. Аммо, маҳаллалар чойхонаси маҳалла комитетлари қарамоғида бўлиши керак. Лекин чойхоналарда маданий оқартув ишларини ташкил қилишни ҳар бир район маданият бўлимларига ҳамда якинроқ мактаб ўқитувчиларига топширилиш мақсадга мувоффиқ бўлади.

Шунингдек, ҳар бир маҳалла комитетида маданият ишлари бўйича секция бўлсин. Бу секция ўз маҳалласидаги турли соҳа интелегентларининг суҳбат-лекцияларини уюштиради. Деворий газета, фото витриналар ташкил қилади. Кундалик газеталарни ўқишни уюштиради.

Мана шундай йўллар билан чойхоналаримизни маданият ўчоғига айлантиришимиз керак.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
Киров районидаги «Янгиариқ» маҳалла комитетининг аъзоси.

ҚИШ ЗАВҚИ

Б. ГАДАЙБОЕВ фотоси.

Ажойиботлар оламида

АКУЛАГА ҚОПҚОН

Бўри, тулки, бўрсиқ ва бошқа йиртқич ҳайвонларга қопқон қўйилишини биламиз. Аммо, акулага қопқон қўйилишини эшитмагандик. Шундай бўлиши мумкинми? Қарангки, шундай қопқон бўларкан. Одамлар йиртқичга ҳам чап бериб, уни қўлга туширадилар. Бундай тутқични Австралия аҳолиси тез-тез ишлатиб туради.

Катта темир бочка ичидаги ҳаво сиқиб чиқарилади. Унинг устига чангаллари бўлган темир занжирлар қуйиб ёпиштирилади. Чангалга ҳидланган гўшт парчаси илиб қўйилади-да, акулани кутилади. Океан сувини чайқалтириб сузиб келган баҳайбат акула зудлик билан ўзини «совға»га уради.

У темир занжирли бочкани сув тагига сургайди. Катта бочка акулани сув юзига, акула эса сув тагига тортади. Бу тортишув соатлаб давом этади. Ниҳоят, кучсизланган акула занжирларга ўралиб таслим бўлади ва сув бетига қалқиб чиқади.

ТИМСОҲЛАР АҲДИ

Австралияда яшовчи қабилаларнинг ҳаёти доимо хавф остида бўладч. Чангалзорлар орасида яшовчи йўлбарслар, дарахтларга чирмашиб олган заҳарли ва бўғма илонлар, сувдаги тимсоҳлар аҳолига ҳужум қилиб турадилар.

Қабила аъзолари дарё ва сувларни кечиб ўтишга тўғри келиб қолса, олдин ёш болаларни, кейин ёш аёллар ва йигитларни сафга тизадилар. Кейин кексалар борадилар. Саф охирида эса қабиланинг энг кекса кишиси боради. Қабилалар нима учун сафга бундай турадилар?

Маълум бўлишича, тимсоҳлар ҳар доим сафнинг охиридаги кишига даф этадилар. Улар ўз аҳдларига қатъий амал қиладилар.

ФРАНЦУЗ ЮМОРИ

АТЕЛЬЕДА

— Шимимни калта бичибсиз-ку!
— Э, йўқ жаноб! Оёғингиз ўсгандир.

БИР МИНУТДАН КЕЙИН...

— Жаноб, навбат кутаётган киши шошяпти.
— Бир соатдан бери сизга айтяпман-ку: «Мен уни бир минутдан кейин қабул қиламан», — деб.

ШОШИЛИНЧ САВОЛ

— Мен уйимни ўт тушушига қарши страхование қилишларингизни истардим.
— Кутиб туринг!
— Кутишга вақтим йўқ! Уйим ёняпти.

РЕСТОРАНДА

Хўранда — Бу бифштекс жуда қаттиқ-ку, кесолмаяпман.
Хўжайин — Афициант! Дарҳол бу кишининг пичоғини чахлаб беринг.

ТЕЛЕФОН

— Алло! Бу 68-14 ми?
— Сиз адашдингиз, хоним, бизларникида телефон йўқ.

Французчадан Н. Хайдаров таржимаси.

Жаҳон ойнаси

ЯРИМ АСРЛИК КУРАШ

«Гереро ери кимга тегишли? — Гереро ери бизга тегишли», — деган сўзларни В. И. Ленин ўзининг «Империализмга оид дафтарлар»-га шонли Жанубий Африка жангчилари Германия мустамлакачиларига қарши жангга кетаётганда айтган қўшиғидан ёзиб олди. Ҳозирги аср бошларида тиш-тирноғигача қуролланган босқинчиларга қарши гереро қабиласи олиб борган кўп йиллик курашни В. И. Ленин умумжаҳон тарихида 1870 йилдан кейинги муҳим воқеалардан бири деб ҳисоблаган эди.

Қадимги гереро афсоналарида айтилишича, бу халқ Жанубий Африкага шимолий шарқдан «булоқлар мамлакати» — Танганикадан келган XVI асрнинг ўрталарида ҳозирги Ангола ва Жануби-ғарбий Африка чегарасида жойлашган районга етдилар. Улар шу ерда Атлантика қирғоғи ва Калахари саҳроси орасида жойлашган районда бой яйловларда қолдилар. XIX асрнинг охирига келиб гереро халқи бу районни бутунлай ўзлаштирди, ривожланган хўжалик вужудга келди, қўшни қабилалар билан савдо алоқаларини қизитиб юборди. Гереро халқининг кун кечириши учун асосий манба мол бўлгани сабабли чорвачилик соҳасида ҳеч қандай иш қийин деб ҳисобланмас эди. Молларни суғориш учун гереро қиздираётган қуёш нурлари остида қудуқдан челаклаб соатлаб сув тортар эди. Подадан ажралган ҳайвонни гереро ҳафталаб, ҳеч қандай қийинчилик ва муҳтожликка қарамасдан қидиришга қодир эди.

Ҳозирги асрнинг бошида немис мустамлакачилари гереро мамлакатини босиб олди. Бир вақтлар бу қабилага тегишли бўлган яйловлар фермерларнинг мулкига айланди. Рейн соҳиллари мустамлакачиларига Германия, Жанубий-шарқий Африка губернатори гитлерчи рейхмаршал отаси — Геринг раҳбарлик қилар эди.

Геноцидга мисол келтириш керак бўлса, бу худди шундай ҳодиса эди, чунки 80 мингли бирлашган гереро қабиласидан 15 минги қолган ва бутун мамлакат бўйлаб тарқалиб кетган эди, — деб ёзади Жанубий Африка журналисти Рут Фёрст.

Сўнгги йиллар мобайнида Жануби-ғарбий Африкада Германия мустамлакачиларининг ўрнини Жанубий Африка республика ирқчилари эгаллагандан кейин ҳам герeронинг аҳволи яхшиланмади. Улар гереро қабиласи вакилларининг қуруқ, унумсиз ерларда жойлашган резервацияларга тарқатиб юбориб, гереро қабиласини майдалаб бўлаклаб ташлаган эдилар. Аслида бу резервациялар ниҳоятда катта концентрацион лагерлардан иборат бўлиб, бу ерда оқ фермерлар текин ишчи кучидан фойдаланадилар. Жанубий Африка республикаси оккупацион ҳокимияти томонидан алоҳида рухсат берилмагунча, ҳеч бир гереро бир резервацияда ишчисига ўтишга, кулба қуриб олишга, деҳқончилик қилишга ҳақи йўқ. Энг узоқдаги резервацияларда сақлаб қолишга муваффақ бўлган молнинг насли айнамоқда.

Шунга қарамасдан геронинг иродаси сўнмади. «Гереро кўп сонли қабилалардан бўлмаса ҳам, уларнинг ўзини фожиявий аҳволни тушуниш, ўз тарихига бўлган ҳурмати, ўз ишларини ҳимоя қилиш учун уюшқоқлик билан қилаётган ҳаракатлари Жанубий-ғарбий Африканинг бошқа қабилаларига бирлашишга ёрдам берди,— деб ёзади Рут Фёрст.

Урушдан кейинги йиллар давомида гереро Бирлашган Миллатлар Ташкилотида Жанубий-ғарбий Африка ирқчиларининг жиноий ишларини текшириш билан шуғулланадиган турли комиссияларни тузишнинг ташаббускори бўлдилар. Гереро вакиллари Бош Ассамблеянинг сессияларида бир неча марта сўзга чиқиб, Жанубий-ғарбий Африкада ирқчилар оккупациясини тугатишга чақирадилар.

Сергей КУЛИК,
(ТАСС).

«Озод дунё» виставкаларида қўйилган суратлар орасида автомобил пресси остида туфлаётган шимпанзе, металл синиқларидан тикланган ҳайкал, консерва банкалари ва йиртиқ пойафзаллардан тўпланган «Натюрмортлар» дейсизми — у виставкаларда истаган нарсангизни кўришингиз мумкин. Аммо постаментда ўтирган илҳом парисини ҳали ҳеч ким тирик ҳолида кўргани йўқ.

Шунга қарамасдан мана, у кўз олдимизда. Рассом Йенс Йорген Торсен ва унинг бир нечта касбдошлари Дания пойтахти Копенгагендаги виставкаларида буни «намойиш» қилишмоқда.

Политикен — ТАСС фотоси.

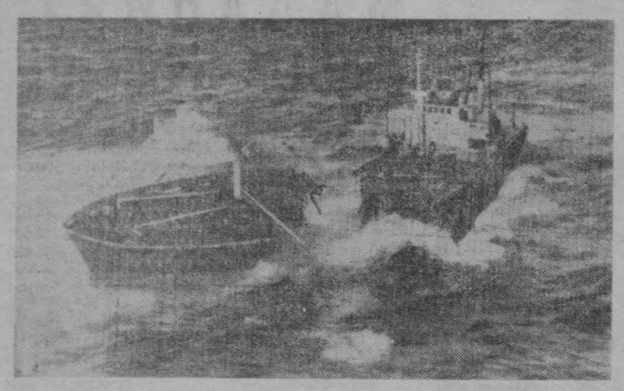

КАНАДА. Галифакс порти районида Грециянинг «Тегин» юк ташиш кемаси ҳалокатга учради. У саёз жойга урилиб, парчаланиб кетди.

ЮПИ—ТАСС телефотоси.

МУНГЛИ НАТИЖАЛАР

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

Ўтган 1966 йил Америка ҳарбийларининг жанубий Вьетнамда босқинчилик ҳаракатларини анча кенгайтириши ҳам, ВДР территориясининг шиддатли бомбардимон қилиниши ҳам Вашингтонга кутилган натижалар келтирмаганини кўрсатди. Қаҳрамон Вьетнам халқи ўз ашаддий душманларига қарши фидокорлик билан курашиб, мамлакатнинг жанубида ҳам, шимолида ҳам америкалик босқинчилар ва тарафкашларининг жиноий планларини барбод этмоқдалар.

Пентагон жанубий Вьетнамда АҚШ қуролли кучларининг 370 минг солдат ва офицерини тўплади. Сайгон режимининг урушқоқлари ва Жанубий Корея қўғирчоқ ҳукумати, Австралия, Янги Зеландия, Филиппин ва Таиланд ҳукмдорларининг бу ерга юборган қўшинлари билан бирга босқинчилар сони жами бир миллиондан кўпроқ кишига етади. АҚШ мудофаа министрлигининг тан олиб айтишича, ўтган йил ўрталарида Вьетнам халқига қарши олиб борилган ҳарбий ҳаракатларда 1800 самолёт, 1700 вертолёт, анча сондаги амфибия типидаги бронетранспортёр, танк, дала замбараклари, бронлаштирилган катер ва бошқа техника ҳамда қуроллардан фойдаланилди. Вьетнамдаги қароқчилик ҳаракатларида Америка 7-флотининг кўпгина кемалари ва авиацияси бевосита қатнашяпти.

Босқинчилик ҳаракатларининг хажмини ғарбдаги матбуотда эълон қилинаётган ахборотлардан яхши билиб олиш мумкин. Масалан, «Уорлд джорнэл трибюн» газетасининг мухбири Жанубий ва Шимолий Вьетнам шаҳар ва қишлоқларини ҳар куни 600-800 Америка самолёти қароқчиларча бомбардимон қилаётганини ёзади. Океаннинг нариги томонидан келган босқинчилар Вьетнамнинг жафокаш ерларига ўлим келтирувчи минглаб тонна бомба ташламоқдалар. Яқинда АҚШ мудофаа министри Макнамара 1966 йилда Вьетнам территориясига жами 650 минг тонна бомба ташлаганини мақтаниб гапирди. Бу ўринда иккинчи жаҳон уруши давомида Америка учувчиларининг Тинч океан ҳавзасига 502 минг тонна бомба ташлаганининг таққослаб кўрсатиш ўринлидир.

Бироқ шунга қарамай, Пентагон 1966 йилда Вьетнамдаги босқинчилик уруши давомида мўлжалланган «ўзгариш»га эриша олмади. Миллион кишилик армия, минглаб самолёт ва вертолётлар, танк ва замбараклар, юз минглаб тонна бомба, ёндирувчи, заҳарловчи моддалар, қасосчиларнинг Вьетнам қишлоқларидаги тинч аҳолидан йиртқичларча ўч олиши Жанубий Вьетнам ватанпарварларининг мардлиги ва матонатини, ВДР халқининг фидокорлигини, ғалабага эришгунча ашаддий душманга қарши курашга бўлган аҳди-паймонини енгга олмади.

Ўтган 1966 йил Америка босқинчилари ва уларнинг қўғирчоқлари учун катта талофатлар йили бўлди. Мана рақамлар: 1966 йилнинг фақат 9 ойи ичидагина Жанубий Вьетнамнинг озодлик армияси душманнинг 200.000 солдатини, шу жумладан, Америка ва унга ёлланганларнинг 90.000 солдатини сафдан чиқарди. Босқинчиларнинг талофати тобора ўсяпти.

ВДР территориясига Пентагон учувчиларининг қароқчиларча ҳужумлари ҳам Вашингтонга кутилган натижаларни келтирмади. Республика халқи ўз социалистик ватанини кўкрак кериб ҳимоя қилишга отланди. Америка ҳаво қароқчиларига қақшатқич зарбалар берилмоқда.

АҚШ мудофаа министри Макнамара яқинда «1966 йилдаги ҳарбий вазият 1965 йилдагига нисбатан анча ёмонлашди» деб тан олди.

Босқинчилар Вьетнамда грибонларигача ботқоққа ботиб қолдилар.

В. ПУЛАТОВ.

СЕКЦИЯЛАРДА ИШ ҚИЗҒИН

185-мактаб ўқувчиси Наташа Миронова ўтган ўқув йилида шаҳар биринчилиги учун ўтказилган мусобақада гимнастика бўйича 73,15 балл олиб, район ўқувчилари ўртасида чемпионлик унвонини қўлга киритган эди. Н. Махимова, В. Аванянц, Н. Цибаля каби гимнастикачилар ҳам район биринчилигида қатнашиб, юқори кўрсаткичларга эришган ва дипломлар билан мукофотланган эдилар. Ҳозир бу гимнастикачилар март ойида бўладиган мусобақаларга қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар.

Мактабда волейбол, баскетбол, енгил атлетика, стол тенниси каби секциялар мунтазам ишлаб турибди. Бу секцияларда шу мактабнинг разрядли спортчилари машғулот олиб борадилар. Ш. Қамбаров иккинчи ёшлар разрядига эга. У 15 дан ортиқ ўқувчига гимнастика сирларини ўргатади. Н. Эргашев эса, волейболчилар билан шуғулланади. Х. Тўрабеков стол тенниси ва енгил атлетика секцияларида машғулотлар ўтказади.

Яқинда мактабда спортнинг бир неча тури бўйича мусобақалар бўлиб ўтди. Қизғин давом этган курашлардан сўнг, мактаб чемпионлари аниқланди. Волейбол бўйича қизлар орасидан биринчи ўринни 10 «б» синф командаси эгаллади. Иккинчи ўринни 8 «в» синф, учинчи ўринни 9 «а» синф командалари эгаллади. Баскетбол бўйича эса, биринчи ўринни 9 «г», иккинчи ўринни 10 «б» ва учинчи ўринни 9 «б» синф командалари бўлиб олишди.

Спорт

Стол тенниси бўйича ўтказилган шахсий биринчилик мусобақаси ҳаммани бир неча кунгача ҳаяжонга солиб юрди. Охири мактаб чемпиони ҳам аниқланди. Бу 9 «в» синф ўқувчиси Н. Эргашев эди. Ундан кейинги ўринларни В. Матсаян, Д. Умаровлар эгаллади. Умумкоманда ҳисобида ўринларни 9 «б», 10 «а», 8 «в» синф командалари бўлиб олди.

Мактабда спорт ишларининг яхши йўлга қўйилишида физкультура ўқитувчиси Илёс Эргашевнинг хизмати катта. У эндигина спорт ҳаётига кириб келаётган ҳар бир ўқувчига ёрдамини ҳам, маслаҳатини ҳам аямайди.

— Мактабда ўтказилган мусобақалардан сўнг, кўпгина ўқувчилар разряд нормаларини бажардилар, — деди у биз билан суҳбатда. — Юзга яқин ўқувчи волейбол ва баскетбол бўйича, ўн уч ўқувчи стол тенниси бўйича, етти ўқувчи гимнастика бўйича иккинчи ва учинчи ёшлар разрядига норма топширдилар. Наташа Миронова эса гимнастика бўйича мастерликка кандидат нормасини топширди.

Ҳозир мактаб спортчилари спортнинг ҳамма турлари бўйича шаҳар биринчилиги учун ўтказиладиган мусобақаларга жиддий тайёргарлик кўрмоқдалар.

У. МАҲКАМОВ.

64 КАТАКДАГИ ЖАНГЛАР

1966 йил шахмат мусобақалари янги йил арафасида якунланди. Республикамизнинг 70 энг кучли шахматчиси 10 кун давомида чемпионлик учун беллашдилар.

Мусобақада халқаро мастер В. Борисенко, СССР спорт мастерлари Г. Борисенко, М. Муҳиддинов, Ўзбекистон терма командаси аъзолигига номзодлар — С. Пинчук, Л. Пинчук, А. Хасидовский ва бошқалар қатори мактаб ўқувчилари — республика командасининг аъзолари Валерий ва Жора Аъзамов, Э. Ким, А. Мкртичянларнинг иштирок этганлиги қувончлидир.

Биринчи ўрин тақдирини мусобақанинг охирги куни ҳал қилди. Бу, бир неча командалар куч жиҳатидан тенг келиб қолганлигидан далолатдир. Чемпионатнинг дастлабки учрашувларидан бошлаб, ташаббус ва пешқадамликни қўлга олган мактаб ўқувчилари суръатни асло бўшаштирмадилар. Составида спорт мастерлари, кучли мастерликка кандидатлар ўйнаган командалар ҳам уларга бардош бера олмадилар. Олти матчнинг бештасини ютиб, биттасинигина дуранг қилган ёшлар 60 имкониятдан 36 очкога эга бўлиб, биринчи ўринни эгалладилар. Очиғини айтганда, бундай бўлади деб ҳеч ким ўйламаган эди. Улар конкурсдан ташқари қатнашганликлари туфайли, иккинчи ўринга чиққан «Буревестник» шахматчилари республика чемпионлигига эришдилар. Студентлар эса мактаб ўқувчиларидан ярим очко ортда қолишди. Иккинчи ўринни эгаллаган қишлоқ шахматчилари 32,5 очко олишди. Улар орасида айниқса 6 имкониятдан беш очко олган 17 яшарли Д. Қаюмов, 4,5 очко олган мастерликка кандидат Х. Набираҳўжаев, 4 очко олган Д. Нурматовалар ўз командалари ютуғига дуруст улуш қўшдилар. Учинчи ўрин Тошкент армия спорт клуби шахматчиларига тегди. Қолган ўринларни «Спартак», «Динамо», «Локомотив» шахматчилари бўлишиб олди. Ғолиб командалар, уларнинг аъзолари, тренерлари, ўз тахталарида энг юксак натижа кўрсатган шахматчилар спорт союзи республика совети, Ўзбекистон шахмат федерацияси, марказий шахмат клуби дипломи, ёрлиғи ва совғалари билан тақдирландилар.

* * *

Шу йил ёзда Москвада ўтказиладиган спортчилар анжумани — СССР халқлари IV спартакиадасида иттифоқчи республикаларнинг етакчи шахматчилари ҳам беллашадилар. Ана шу йирик мусобақаларга пухта тайёргарлик кўриш мақсадида республика шахмат федерацияси кўпгина тадбирларни амалга оширишни планлаштирган эди. Шунга кўра Киевдан чақирилган СССР спорт мастерлари И. Платонов ва С. Герман, Таллиндан келган Р. Этрук, тошкентлик мастер Г. Борисенко ҳамда кейинги йилларда ўтказилган иттифоқ миқёсидаги мусобақаларда танилиб, тобланган мастерликка кандидатлар ўртасида масъулиятли турнир бошланган эди.

Умуман олганда спорт мастерлиги учун курашаётган ёшларимиз қуруқ даъво қилмаётганлиги тасдиқланди. Тажрибали мастерлар анчагина учрашувларда тан беришга мажбур бўлдилар. Мусобақанинг ўн туридан сўнг мастерлар ва кондидатлар ўртасидаги ҳисоб тахминан баравар.

Тошкент давлат университетининг ўқитувчиси Е. Мухин, ТошПИ студенти, олмалиқлик В. Аъзамов, Фарғона суперфосфат заводининг ишчиси, 18 яшар В. Манинлар спорт мастери унвонини олиш учун айтарли имкониятларга эга бўлиб турибдилар. Булардан камида иккитаси республикамиз шахмат мастерлари сафига қўшилсалар ажаб эмас.

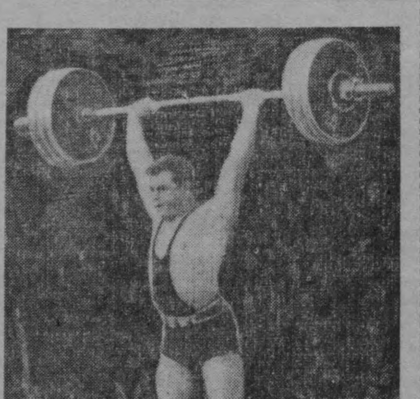

СССР халқлари IV спартакиадасида республикамиз спорт шарафини СССР спорт мастери, оғир атлетикачи Юрий Расческин ҳам ҳимоя қилади.

Суратда: спорт мастери Ю. Расческин тренировка машғулотлари пайтида.

А. Бокиев фотоси.

СУД ЗАЛИДАН

АРОҚХЎРЛИК НАТИЖАСИ

«Ремстройконтора» заводининг дурадгори Александр Михайлович Лактионов 1966 йилнинг 21 сентябрида ичиб, маст бўлиб олади. Бешёғоч колхоз бозорига келиб қовун олиш баҳонасида ҳар томонга сангийди. Қовун олиш учун бозорга келган кўрлар идорасининг шофёри Тўйчи Ҳакимовни кўриб қолиб «Сен савдогарсан» деб ҳақоратлаб ура бошлади. Тўйчининг укаси Мели Ҳакимов муштлашиш устидан чиқиб қолади. У акасини ҳимоя қилмоқчи бўлганда Лактионов беш килограммлик қадоқ билан орқадан туриб Мелининг миясига уради. Мели Ҳакимов ҳушидан кетади. Тўйчи укасини тезда ўз машинасига солиб касалхонага олиб боради. Шифокорларимиз жонкуярлиги натижасида Мели соғайиб қайтади.

Яқинда Чилонзор район халқ суди Александр Лактионовнинг жиноий ишини кўриб чиқиб, икки йил озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилди.

□ □ □

ЎҒРИ ЖАЗОЛАНДИ

Людмила Антоновна Денисова Волгоград областидаги «Южний» совхозининг 5-бўлимида табелчи бўлиб ишларди. У яқинда Тошкентга келиб, ҳамкасблари ва дўстлари билан Чилонзор районидаги 9-ётоқхонада истиқомат қила бошлаган. Людмила дугоналари билан бирга ишга бориб, орадан бироз вақт ўтгач, ётоқхонага келиб ишчиларнинг чемоданларини титкилай бошлайди. Кўпчиликнинг пул, молларини йиғиштиради. З. Шекинанинг 34 сўм 70 тийинини, Л. Трофимованинг 40 сўмини, М. Робизованинг 71 сўм 60 тийинини олиб жуфтакни уради.

Қизлар ишдан қайтишгач, чемоданлари очилганлиги, пуллар олинганлиги маълум бўлади. Воқеани милицияга хабар қиладилар. Милиция ходимлари ўғрини қўлга туширдилар.

Чилонзор район халқ суди Людмила Денисованинг жиноий ишини кўриб чиқди. Уни икки йил озодликдан маҳрум этди.

Х. Тошхўжаев,
Халқ маслаҳатчилар Советининг раиси.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио

6 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Эфирда қувноқ қўшиқлар.
9.30 Музикали танаффус.
11.10 «Фан ва техника оламида» (ўзбекча).
11.25 Хоразм куйлари.
12.15 Спорт эшиттириши (ўзбекча).
12.30 Покистон халқлари қўшиқлари.
12.50 «Медицина ҳамма учун». «Дори-дармон ва уйқу». Г. А. Глезер, Л. А. Мясников ҳикоя қилади (русча).
13.30 Совет Армиясининг Александров номидаги Қизил байроқли ашула ва рақс ансамблининг концерти.
16.15 Қардош республикалар музика маданияти. Егиазарян. «Раздан» симфонияси.
17.00 «Фонотекамиз хазинаси». Концерт.
18.10 Куйлардан куйларга.
18.30 Дўстлик қўшиқлари.
19.20 Социализм мамлакатлари халқлари куйлари.
20.00 «Кўкон маркаси шарафи учун» деган эшиттириш (русча).
20.10 Кечки музикали учрашувлар. «Электрон» чолғу ансамбли бизнинг меҳмонимиз.
20.45 Сиёсий билимлар радиоуниверситети. «Партиянинг социалистик жамиятни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш ҳамда мамлакат мудофаасини кучайтириш учун кураши» деган суҳбат (ўзбекча).
21.20 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.00 «Дунё воқеалари» (ўзбекча).
22.10 «Куйлар тинглаб дам оламиз» деган концерт.
22.40 Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари (ўзбекча).
23.20 Қишлоқ хўжалик ходимларининг талабларига мувофиқ концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Сиз ёқтирган ижрочилар концерти.
19.00 Ўзбек саҳнаси усталари. Ўзбекистон ССР халқ артисти М. Мансуров (русча).
19.30 Ўзбекистон композиторларининг чолғу куйлари.
20.10 Классик куйларни севувчилар учун концерт.
20.45 «Халқ контролёрларининг қиш ташвишлари» деган суҳбат (русча).
21.00 Н. Аминов ва Ф. Сайдуллаева куйлайди.
21.30 З. Қуртнезировнинг «Тақдир» деган очерки (татарча).

Телевидение

5 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида:
18.00 Телевизион янгиликлар.
18.20 «Булут тўпловчи». Болалар учун кинофильм.
18.40 «Скрипка ва қурол». Ҳужжатли фильм.
19.00 «Кўк шинеллилар». Телеочерк.
19.20 «Хайрли кеч». Сатирик миниатюралар.
20.00 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:
20.05 **Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги олдидан.** Ўсмирлар учун. **Ёқубжон Шукуров.** «ҚАСОС». Телепостановка премьераси.
21.35 «Тошкент истиқболи».
21.55 Ўзбекистон узуми». Ҳужжатли фильм.
22.15 **Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги.** «Бадиий ҳаваскорлар фестивали».

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 **«Тўрт танкчи ва ит».** Поляк телевизион бадиий фильмининг тўртинчи серияси.
14.00 Ўқувчилар учун «Шелкунчик». Киров номидаги академик опера ва балет театрининг спектакли. Ленинграддан олиб кўрсатилади.
16.30 Москвадан олиб кўрсатиладиган кундузги эшиттиришларнинг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:
18.00 Болалар учун «Расмли ҳикоялар».
18.20 Ўқув программаси. Сиртдан ўқувчи студентлар учун «Олий математика ва чизма геометрия курси бўйича кириш қисмидан лекциялар».
20.25 Телевизион янгиликлар.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.35 Бутуниттифоқ телевизион фильмлари биринчи фестивалининг энг яхши фильмлари. «Йўл экватордан ўтади».
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.20 Музикали танаффус.
21.30 Жаҳон бир ҳафта ичида.
22.00 Интервидение. «Рус қиши» фестивалининг якунловчи концерти.
00.50 Москвадан олиб кўрсатиладиган эшиттиришларнинг охири.

6 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида:
11.00 Болалар учун. «Тревога». «Москвалик». Мультфильмлар.
11.25 Ўсмирлар учун. «Бетховен музикаси».

Ўзбек тилида:
12.00 «Акс-садо». Кинофильм.
12.10 «ҚАНДАЙ БЎЛСАДА». Бадиий фильм.

Рус тилида:
18.00 Телевизион янгиликлар.
18.20 «Звездочка». Телевизион журнал.
18.55 «Йўл-йўллик кул ранг»... Илмий-оммабоп фильм.
19.15 «Китеж шаҳрининг сеҳргари». Фильм-концерт.
20.00 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.20 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун. «Экономикани ўрганамиз».
20.40 Ота-оналар университети.
21.25 «ПУШЧИК ПРАГАГА ЖЎНАЙДИ». Бадиий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КЎРСАТАДИ

14.00 Телевизион янгиликлар.
14.10 Мактаб ўқувчиларининг каникул кунларида. **«Тўрт танкчи ва ит».** Поляк телевизион бадиий фильмининг бешинчи серияси.
15.05 «Пионерия» телевизион агентлиги.
15.35 Мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун. «Найча».
16.05 Москва эшиттиришларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:
18.00 Шоирлар—болаларга.

Рус тилида:
18.25 Ўқув программаси. Сиртдан ўқувчи студентлар учун «Олий математика курси кириш қисмидан лекция».
19.35 Телевизион янгиликлар.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.45 «Здоровье». Илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси.
20.20 «Ранг-бaранглик».
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.15 «Октябрда пайдо бўлган театрлар». Моссовет номидаги Москва академик театри.
23.10 Янгиликлар эстафетаси.
24.00 Москва эшиттиришларининг охири.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 5/I да кечқурун **Флория Тоска**, 6/I да кундуз **Дилором,** кечқурун **Травиата**.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/Iда кечқурун **Парвона**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — йиртқич ҳайвонларни ўргатувчи **Иван Рубан** ва **ўзбек цирк коллективи** иштирокида **Циркда арча**. Томоша кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда бошланади.

Кино театрларда

5 ЯНВАРДА

Шантеклер» маликаси — «ВОСТОК», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЧАЙКА», «СПУТНИК» (кечқурун), «МОСКВА» (кеч соат 6 ярим ва 8 яримда).

Хевсур қиссаси — НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», СОБИР РАҲИМОВ номли (кечқурун), «МОСКВА» (кеч соат 10 да).

Қўлга тушмас Ян—НАВОИЙ номли (кеч соат 8-20 минутда).

Хаёлимдаги қиз — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 8 да).

ТОШКЕНТДАГИ «ИРМОНТАЖСТРОЙ»ГА ҚАРАШЛИ «ТАШЖИЛСТРОЙ» ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

ғишт терувчилар, бўёқчилар, сувоқчилар, автокранчилар қурилиш механизмларини ремонт қилувчи **слесарлар**

КЕРАК

Ёлғиз кишилар турар жой билан таъминланади.

Адрес: Тошкент, Сағбон кўчаси, (40-автобус, «Змеиний питомник» остановкаси).

Республика стенография ва машинада ёзув курсининг ўқитувчи ва ўқувчилар коллективи курс ўқитувчиси М. Собировага онаси

Мукамбар СОБИРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Киров кўчаси, 22-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор В3-02-49 дан В3-02-58 гача. Қўшимча телефонлар: секретариат ва иллюстрация бўлими — 5-62; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари бўлими—3-66; саноат, қурилиш ва шаҳар хўжалиги бўлими — 3-66; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 7-83; фан, олий ўқув юртлари ва мактаблар бўлими — 7-83; физкультура ва спорт бўлими — 3-79; Ахборот бўлими — 3-78; (шаҳар телефони В3-65-57); хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 3-79; эълонлар бўлими — 5—07 (шаҳар телефони — В38142).

5 ЯНВАРЬ, 1967 Й. Р. 05005 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр. № А. 2299.